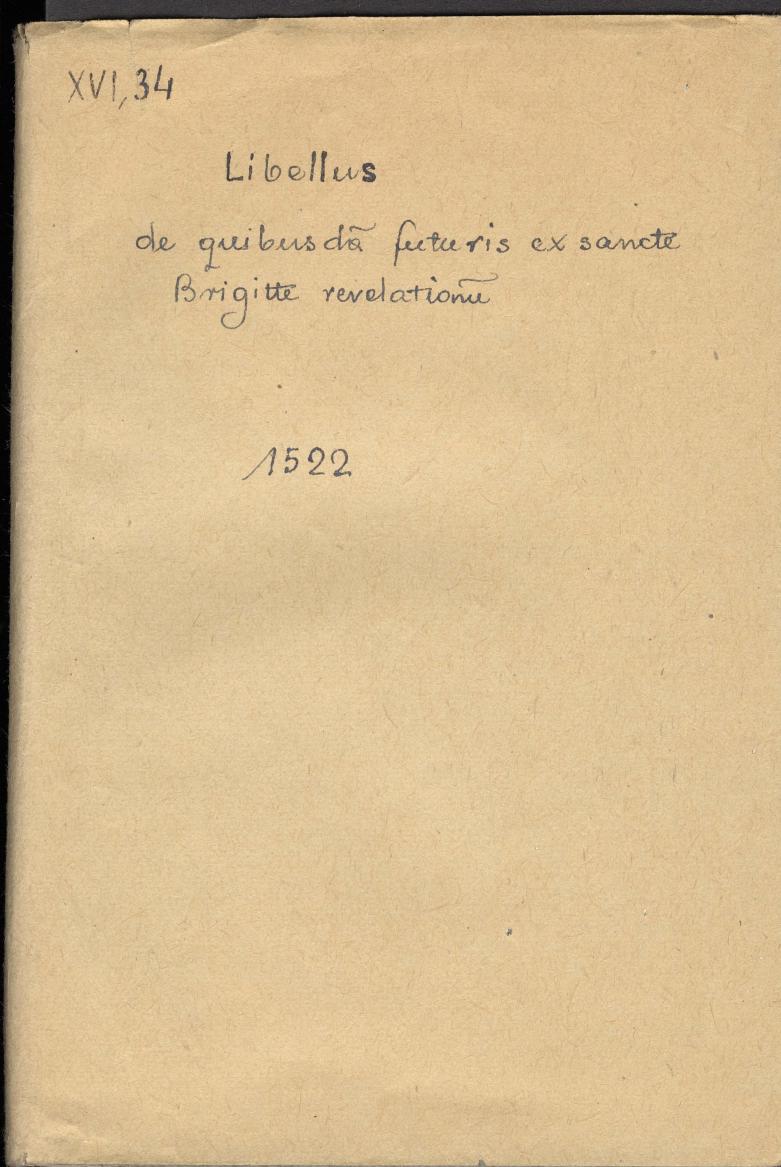
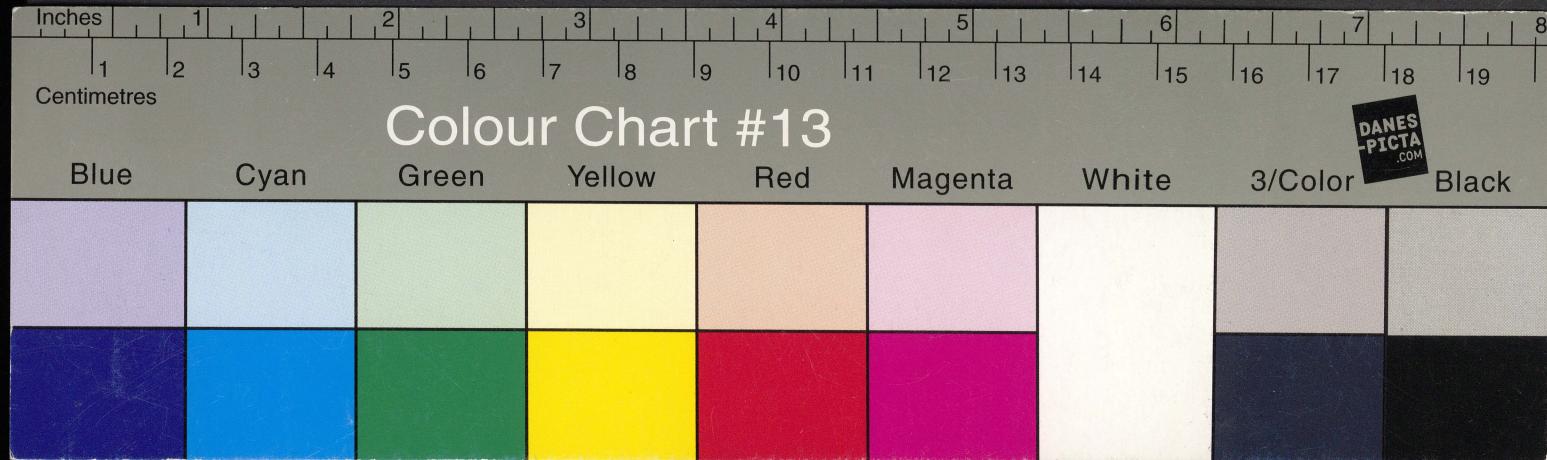
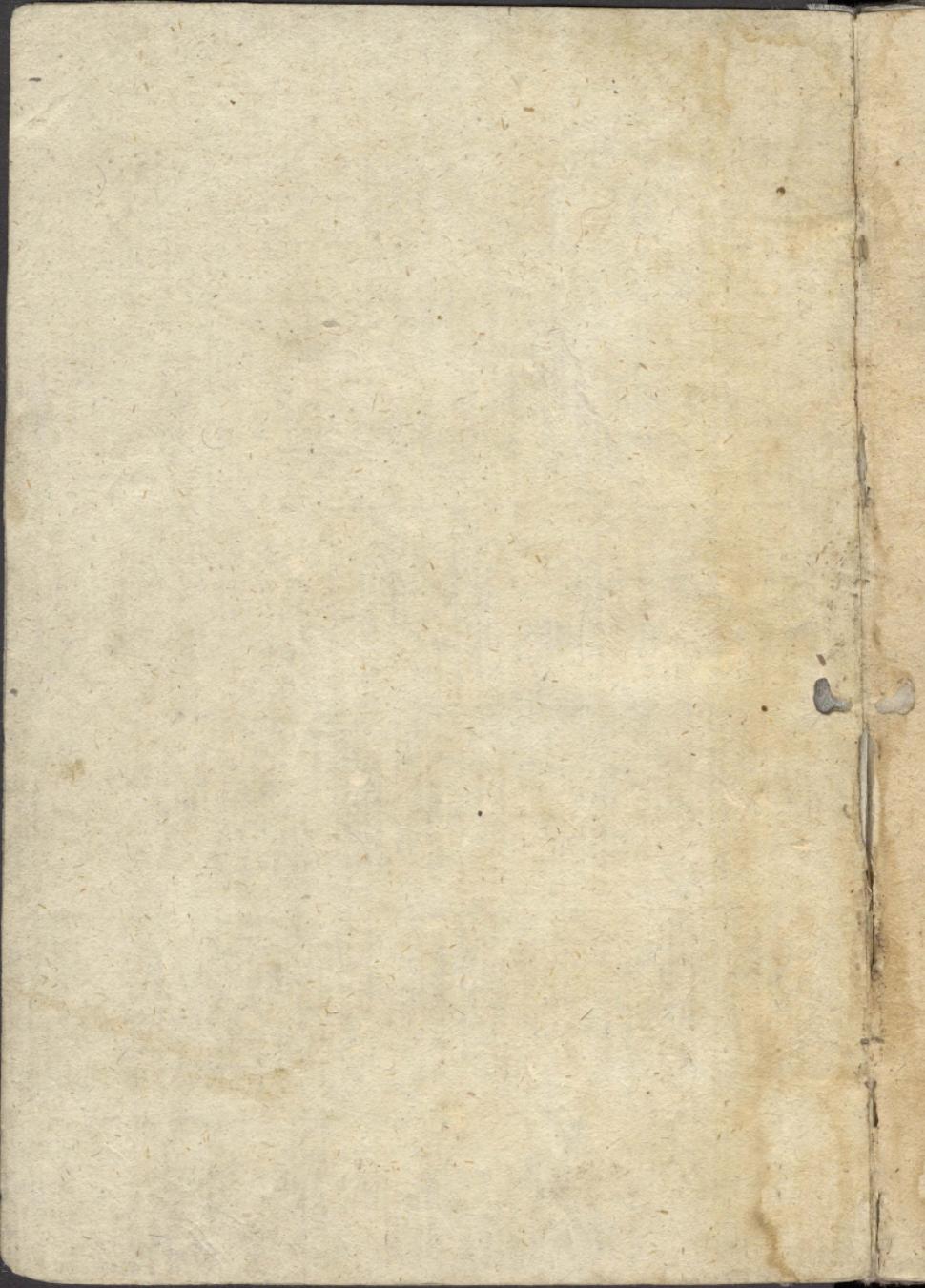


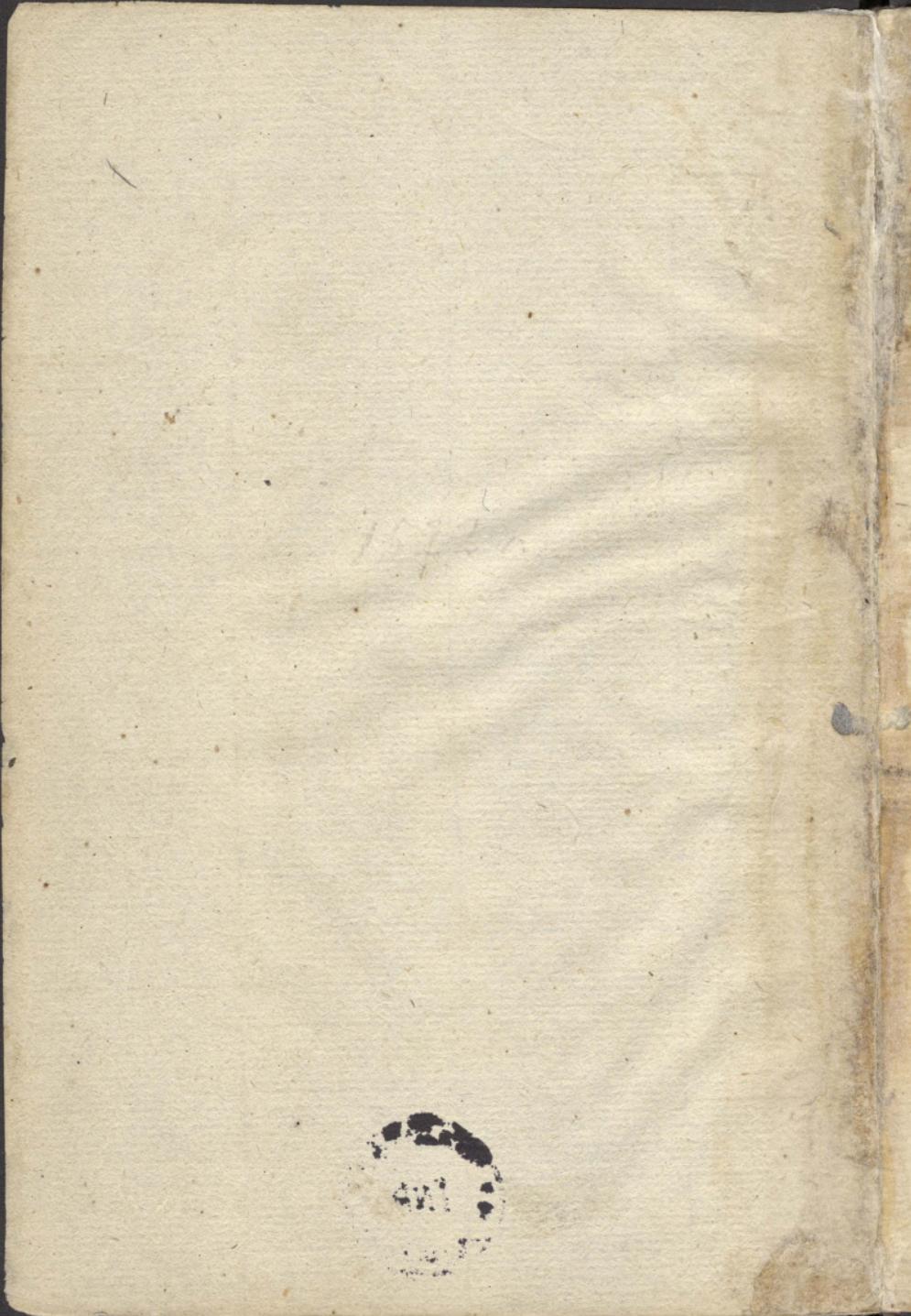
XVI, 31-42



1304



A.



LIBELLVS DE
quibusdā futuriſ erſan-
cte Brigitte reuelationū libriſ/
additiſ etiam nonnullorum alio-
rum dictiſ collectuſ.

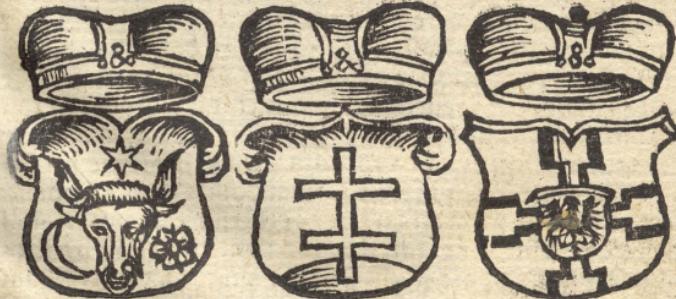


Prefatio per modū epistole AD LECTOREM.

Clementissimus et benignissimus saluator: nos
ster dominus Iesus omnes salvos fieri volēs,
secundū apostoli dictum dignatus est. de fini
patria in uterū virginis descendere viāq; sala
ris hominibus doctrina sua, et exemplo mani
festare. A quaçū vidit multos immo ferme omnes deuolare
ps 13, et secundū illud psalmi. Omnes declinauerū simul in utiles
facti sunt non est qui faciat bonū nō est usq; ad unum Euī et
g̃stipulatur Joannes in Canonica Totus inquisens m̃dus
in maligno positus est qđ sit ita nō sit bisce temporibus In
quendo quilibet cor suū et actus cognoscat. Tollerē eos a ra
li via erronea reducere, et ad sui amorem inducere. Dignat^e
est p aliquas revelationes hominib; sanctis et religiosis
colloqui. Quādmodū in lege veteri loquebas in ppbetis.
Et precipue cū sancta locutus est Brigitta. abdortans et mo
nens p eam christianos ut a via oblique in qua posite sunt
ad eum redeant. Cōm̃nans eis non tñ cū pena infernali et
eterna quā modo cristiani parvificari. Sed etiam tempo
rali q; cum tribulatione ventura si seipso cognoscere nolu
erint ad ipsumq; p vitiis obmissione quibus seruēdo veri
sunt Idolatre liceat nomine cristicole redire haud voluerit
Nam hāc tribulationem. nō ideo p istam dominā sanctram
et alios multos predixit ut nos punire vellet, sed volens no
bis misereri et parcere si ad eum fuerimus conuersi vel saltē
ut amicos suos cautos faciat, tela eīn pensa minus feriunt
Sed Ach bode cristiani mundanis nimis dediti delictū
ea que eos ab eis retrahunt lectitare et acceptare quidā negli
gunt Quidam vero remununt Quapropter timeat Ne illud
sapienter in eis impleat. Tocaul inquit sapientia et renuit
extendit manum meā et nō fuit qui aspiceret Desperatis om
ne filium meū et increpatōes meas neglexistis Ego quoq;
in interitu vestro ridebo et subsanabo cum vobis id qđ time
batis aduenerit eo q multi vestrum exosam habuerunt di
p̃erbis
rum. J.

sciplinā & timorem domini non suscepunt nec acquirent
runt consilio meo, & detraherunt eniuise coreptioni mee,
Nolite itaq; fratres charissimi bis monitis christi p; sanctā
brigittā ex misericordia sua factis, detrahere sed suscipite
in sūlū verbū in cordib; vestris quod possit saluare animas
vestras suscipite inquā fidemq; habete audientes vel legen-
tes ea que hic gesta sunt verba dei Mā vides ex auditu Au-
gustinus aut̄ per verbū dei Laucteq; Ne sitis numero horum
De quibus dicit̄ sed non omnes obediunt euangelio qd̄ sit
ex suggestione dyaboli qui rugiens circuit querens quē de-
uoret Lui vos resistite fortes in fide bonis ad ornata operis
bus facientes fructum dignum penitentie Et ne velitis di-
cere intra vos patrem habemus in celis confidentes tantū **Marth 3**
in nomine sue ipsius amore Dico enim vobis q; potens est
deus de lapidibus & paginis induratis suscitare filios sibi
electos prout in multis locis dictarum reuelationis hoc
se facere promisit Jam enim securis ad radicem arborum
posita est omnis ergo arbor que non facit fructum excidet
& in ignem mittetur facile itaq; rogo per dominum Iesum
fructus signos penitentie Conuertiminiq; ad eum sincero
corde qd̄ efficere poteritis si lectioni huius libelli intende-
re curaueritis ad quod vos excitare dignetur dominus Je-
sus qui est benedictus in secula seculorum Amen.

A 5



Rosina.
• 10.

TRACTATUS ex diuinaz Sancte Brigitte reuelationū libris Jussu

Duorum summorum pontificum vi
delicet Gregorii. vi. et Urbani Septimi ex
ministratis iudicioz eoz, et aliorum viros
rum sapientū. quibus omisso erant
ad examinandū aprobari colles
ct^o, ad cognoscendā futuros
eventus, hominibus occulatos,
cultos, ppc cautelā nō
nullorū Cristifidelitā.

EPROHEMIUM.

Anno
christi
1.3. 46.



Agniscauit dñs
noster Jesus christus quedam futura
loquens spōse sue noue. Sancte Brig
gitte. Serenissime quoddam principi
de Regno Suetie ex nobili prosapia.
regū Hortorū pgenite Que transiens
ex pcepto christi de Suetia ad romā
claruit ibi viginti quinqz annis. tēpe
summorū pontificū infra scriptor ad quos et de quibus babu
st speciales reuelationes a christo. sup Ecclesie reformatiōe
qui eā in honore et reverentia qua decuit babuerunt Et ipsi
us immo dei p̄ filium p̄ eam requisierunt ut etiam restatur
Magister Matheus de Cracouia Sacre theologie professor
In ppositione sua. quā fecit Coram domino papa Urbano
septo in Ianua. patet etiam hoc ex processu Canonizationis
preface domine Supradicti igitur pontifices sunt by Cles
mēs sextus Tempore cuius Sancta Brigitta venit romanam
Innocētius sextus Urbanus quintus Gregorius undecim⁹

62

repose cultu rōme obiit Anno domini 1373 die 23 Iulij,
anno septuagesimo sue etatis, anno autem domini 1344
primo incepit babere reuelationes diuinās in visione intel-
lectuali ut babet & probatur in processu supradicō Quārum
Reuelationū maior pars ostinet in libro celesti Qui in septē
parciales libros distinguitur Luius plogū fecit LL agnoster
Matbias de Huetia Sacre Theologie professor Et Lan-
gicus Ecclesie Linco[n]si. de Regno Sive te, qui etiam fuit
confessor dicte domine. Item aliisque reuelationes dicte dñe
facte ostinent in libro ad reges Et aliisque in libro reuelatio-
num extrauagantia In quib[us] libris inueniuntur. aliisque Re-
uelationes in quibus predicitur quedā tribulatio & entura
sup totum mundū De qua tribulatione hic aliqua inserrere
seu disserrere intendo ad cautelā ut spero plurimor ut sibi
de tribulatione imminentī sciāt precauere que eis predictis
ventura si ad deū per penitentiā & eorum que contra religi-
onem christi sunt obmissionem nō fuerint conuersi.

Capitulum primū de causis harum reuelationum.

Cū amici dei existentes in mundo ante hec tē-
pora intellexerunt inspirante deo magnā irām
dei venturā esse super mundū pp̄ter nimia mul-
tiplicationē peccatorum Et ideo ipsi caritate mo-
ri clamauerunt in celā ad Reginā & dominam
angelorum scilicet Mariā virginem ut ipsa placare filium
suum irām contra mundū Et ut impetraret a deo ut mundo
mitteret specialis & noua reuelatio ad innescendū ei peri-
culum suū ut festinaret se emendare & sic iudicium dei & tribu-
lationem futuram euaderet. Beata aut̄ virgo Maria mater
pietatis, mota lacrimis & precibus amicor̄ dei, impetravit
a deo ut mundo mitteret noua reuelatio, sicut ipsa testatur
in libro sexto celestis libri p̄p̄tū. c. Christus etiam ostēdit
causam cur modo de novo locutus est cū ante ea in p̄p̄heti
& in veteri testamento, & postea q̄ semetipsum in Euāgelio
satis abunde fuit locutus. Et ideo videt q̄ modo non erat
opus ut de novo loquaf, unde quidā Archiepiscop⁹ de Re.

Notae
dicit nis-
miam.

A iij

gno Suerie cū alijs tribus Episcopis Et Magistro mathia
de Suetia in sacra theologia professore Canonicoz Eccle
sie Lincopezi q̄ cū uno abbatē valde religioso qui solebat ex
aminare Reuelationes sancte Brigitte factas vt patet in p̄
cessu Canonizationis Et similiter in propositione magistri
matthei De Lracouia cū videret istas a spiritu bono p̄cede
re mirabatur valde de causa huius. Christus itaq; volens
ostendere causam huius sic locutus est ad Sanctā Brigittā
in reuelatione quadā que habeb̄ in libro Reuelationū ex
trauagantis Capitulo 51. Ego sum qui ab eo qui me mitte
bat missas sum in viscera virginēa Et asumsi carnem q̄ nat⁹
sum Sed ad quid certe vt ostenderē verbis q̄ facitis fidem,
Inde mortuus sum vt aperitē celū Inde sepultus resurexi
Et rēturnus sum iudicare, Nunc igit̄ puentis Episcopis dic
Archiepiscopo ex parte mea verba hec miraris quare verba
mea loquor Eleua oculos tuos q̄ vide, auscultia auribus tu
is q̄ audi, Aperi os tuū q̄ Interroga, quomodo ab omnibus
neglectussum, Eleua oculos tuos q̄ vide, quomodo ab om
nibus expulsus sum, Cide quia nemo mē in sua delectatio
ne babere desiderat Erige etiam aures tuas q̄ audi, quia a
solis ortu usq; ad occasum, cor hominū est cupidū, q̄ seue
rū ad effusionem sanguinis prīmis sūt, ppter cupiditatem,
audi q̄ omnes ornant membra sua p superbia sua, audi q̄
delectatio hominū est irrationabilis quasi animallū, Aperi
os tuū q̄ inquire vbi sunt defensores fidei, vbi inueniuntur
qui int̄micos dei expugnant, vbi sunt qui vitā suā ponūt p
De Ro- domino suo, Inquire hec diligenter q̄ inuenientes valde pau
cos amicos meos Logita hec q̄ scies me nō sine causa loqui
Inquire vterius q̄ audi qualis sit dispositio curie romane,
que sedes mea esse deberet Sicut enim in sede quattuor sunt
colomne sustentantes q̄ mediū quoddā in quo sedens quie
scit Sic in sede mea quā summis pontificibus reliqui debe
rent esse quasi quatuor columne, humilitas, obedientia, ius
sticia, q̄ misericordia, Et mediū diuina sapientia cū diuina
caritate Sed hec iam mutata est Et assumpta est noua sedes,
In qua est superbia p humilitate, p p̄ia voluntas p obedien
cia, Amor pecunie p iusticia, Ira q̄ inuidia p misericordia,
Mediū aut̄ vocari sapiens q̄ magister ad mundū Ecce

4 coline

Sic auersa est et mutata sedes mea. Quid et perquirere veleris
reliqua capitis membra et clerū totū et inuenies quod ego deus
et creator omnium, sum eis onerosus quasi lapis sapio eis qui i
venenum, ingluici eoz sum quasi mīca Ecce quomodo abie
ctus sum, Ecce quid mibi pro Charitate rependit Ego creauis
eos et redemi tanta equitate et iustitia ac si pro similiudinem
loquendo statera esset ante me posita in qua ut recte appen
dere nos non posui aliud nisi cor meum propterea Ego natus sum et
circuncisus Ego baoui tribulationes varias et labores, Ego
audiui verba pessima et obprobria, captiuatus sum et flagel
atus, funibus ligatus sum et quasi in pecto punitus sum
Merui dilectionem, vene rupabant, Juncure omnes dissol
uebant, (Sequitur infra) Ecce talia ego creator tuus passus
sum et talia nullus curat Hec conqueror coram te ut consideras
quid ego feci, et quid mibi rependit Item libro ih̄ c 57. vi
citur Roma est quasi ager super quem sisanta excrevit I. 4 c. 57.
prius debet mundari cum acuto ferro Inde igne purgari posse
Sea arari cum iugo bovi Illi enim orbi preparat ialis pena qua
si iudex diceret excoria totam pellem extrahere eorum sanguinem
de carne excide omnem carnem infrastrata et confringe ossa ita
ut defluat omnis medula Et in libro secundo. c. 6 Christus
queritur super christianos scilicet quod se ab eo auerteatur, post
ea reddens causam huius querimonii sic ait in fine Iohannes
ad amicos suos Nec miremini quod loquor Nam si sapiensissimus
in mundo considerare posset quod anime quotidianis in infernum
descendunt, plures essent quod arena maris dinumerata et lapilli
riparum, hec enim est iustitia Quia se a deo et domino suo se
parauerunt propter ea ut minus numerus dyaboli, sciat pe
culum et impleat exercitus meus ideo loquor si forte audie
rint et resipiscant, Quapropter dominus noster Iesus Christus
elegit sibi dominam Brigittam supradictam, ad insinuandum in
opus quod ea voluntatem suam, quod sibi sic placuit scilicet eligere ad
hoc opus mulierem et non virum, volens parcere mundo si ipse
ad deum suum reuerti vellet flexus precibus matris sue et to
tius celestis curie.

de clero,

Roma

li. 2. c. 6.

in fiducia.
bonitatis
bus manus
dantis.

Capitulus Secundum Quomodo

Sanctus Dionyius primus apparuit.

Sancte Brigitte.

Lam iam esset in reditu de peregrinacione Sancti Jacobi maritus Sancte Brigitte infirmari ceperat In atrabato Et in valeantem infirmitatem, sponsa christi in magna angustitate animi constituta per Sanctum Dionysium meruit consolari. Quia apparet ei in oratione dicit Ego sum inquit Dionysius qui a Roma veni ad has partes frantie, predicare verbum dei in vita mea Tu vero quod speciali deuotione diligis me Ideo predeco tibi per deum per te vult innotesci mundo et tu tradita es custodie mee et precionis. Opterea iuuabo te semper, et hoc tibi do signum quod vir bonus tam non morietur in ista infirmitate. Et sic etiam multis alijs vobis idem beatus Dionysius in revelationibus visitabatur et consolabatur eam.

Capitulum Tertium de modo apparitionis Domini Iesu Ipsi Brigitte.

Drassacelis aliquibus annis post Mortem martyris sui beatam Brigitam sollicita esset de statu suo circumdudit eam spiritus domini ipsam infans mans Raptaque in spiritu vidit nubem lucidam et de nube audiuit vocem quasi hominis decentem. Duxit audi me ipsa item illud ab angelo Sathanem modum confessorem adiret quendam in deuotissimum et approbatissime vite virum Magistrum matthiae de Suetia sacre theologie professorem egregium. Qui super totam bibiliam scripsit. hic in talibus non ignorans ei ieiunia et orationes indixit. Et alia exercita spiritu alias et confessione eius audiret eam sacramento corporis christi communicauit. Discegit talibus insistens similem iterum vi rationem haberet. tanta denuo de quarto dicti magistri orationes et alia bona adaurie. Et tunc tertio similius vidit nubem Et in nube similitudinem Christi filii dei Et audi-

uit vocem mulier audi me. Ego sum deus tuus qui tecum
loqui volo. Noli timere, ego sum omnis editor non deceptor.
Non loquor tecum propter te sola sed propter salutem aliorum, de-
lito autem magistru dicit christus libro quinto in interrogatio-
ne 16 in solutione tertie questionis, quod quasi omnes bera-
ses steterunt ante eum, temprantes eum velbementer. Quia autem
non sensit supra se, nec credidit sensibus suis. Ideo liberatus
est a temptationibus illis. Et factus est multum sciens et illuminis-
natus a deo ad glosandum totam biblia.

Capitulum Quartum Quali

liter Christus precepit subpriori mona-
sterij Aluastri transferre reuelationes
dñe Brigitte in linguam latinam.

Deinde post aliquod tempus apparet ei iterum
Christus ait, Dic ex parte mea fratrem petrum
subpriori, quod ego sum similis domino cuius fuisti. ll. extra-
lui tenebat captiuum in duro cippo, quod misit legatus
uos suos, ut eum filium liberaret, et pcameret alios
c. 48. uagans.
ne in manus intimorum suorum incliderent quos purabant amici
eos, sic ergo Deus habeo multos filios scilicet christianos,
qui grauissimis loqueliis dyaboli tenentur. Ideo ex charitate
mitto eis verba oris mei que per unam feminam eis loquor. Au-
di igitur tu frater petre illa, et scribe in lingua latina verba quae
ipsa tibi ex parte mea dicet. Et dabo tibi per qualibet littera
non aurum vel argentum, sed thesaurum quod non veteratur, quam Reue-
lationem ipsa divisa Brigitta statim notificauit ei ex parte Christi.
Ipse autem volens deliberare super hoc, stabat sero in ecclesia,
certans cogitationibus suis secundum, Cumque in fine ex humili-
tate deliberaret non assumere opus hoc, nec scribere dictas
reuelationes diuinas, reputans se ad talia indignum. Et du-
bitans de illusione dyaboli. Tunc percussus fuit tali alapa,
diuina percussione, quod statim ceclit quasi mortuus primitus. Nota.
Offitio sensuum et virium corporalium. Sed tamen intellectus san-
ctus remansit in mente eius, Monachus autem cum inuenientes

B

Sic in terra fagentem, Apportauerunt eis ad cellā. Et posse-
runt in lecto. Et sic tacuit p magnū spaciū noctis, quasi se
mimortuus ētandē dīs, ensatione diuina occurrit ei in men-
te talis cogitatio forte Inquit hec patrō, qz nolui obediēre
reuelationi et precepto mihi factō p dominā Brigitā ex pte
Christi Et dicebat in corde suo. O domine Deus si propter
hoc est, parce mihi. Quia ecce paratus sum et volo obediēre
et scribere omnia vba que ipsa mihi dixerit ex parte tua. Tūc
autē in eodem puctō p̄sens facio in corde, statim curatus
est sine aliqua mora. Et tuit ad dominā Brigitā festināter,
offerens se ad scripturā faciendā de omnibus Reuelationib⁹
bus sicut ipsa diceret ei ex parte Christi. Item dixit prior qz
postea audivit a dīsa qz Christus dixit ei in alia reuelatione
hec verba Ego p̄cussi eū qz noluit obediēre et postea sanauit
eum. Quia ego sum medicus ille Qui sanauit Thobias et res-
gem Israel. Dic ergo ei agredere volue et reuolue, opus scri-
pturarisi verbō meor, et scribe qz dabo tibi adiutoriū magi-
strum in legē mea. Et scias, p certissimo qz tale opus facere
volo et verba mea, que tu scribis ab ore istius mulieris una
de potentes humiliabunf, et sapientes ob murescent nec cre-
das a maligno spiritu hec verba pcedere que hec mulier ti-
bi loquef. Quia que dico operibus p̄probabo. Et statim pri-
or post hec incepit scribere et transserre omnes reuelationes
et visiōes diuinas, datas ipsi dīs Brigitie, iuxta pceptū eius

Capitulum Quintū de pre- cepto Christi, vt hę Reuelationes publicēt ipsi mundo.

Icet autē beatus sit qui audire vel legere verba
p̄phetie huius Multo tñ beator̄ erit ille qui
c̄haritatē habens ad animas, ppter del bonos-
rem conat, p posse suo, cū discretione tñ ut vba
huius, p̄phetie in publicū veniant, ut omnibus
fra dei in breui super mundū exarsura innotescat quatinus
sibi de remedio p̄tra eā per penitentiā et pacientiā putideat
et ad deū clamare, p eius remotione festinēt. Si saltim res

mouerit possit Ideo et dominus in reuelatione quada de 3n
nocentio papa sexto que habet in libro reuelationis celesti
vñ dicit inter alia verba ad sanctam Brigittam. Si volueras bo
na reputabili et in coronam ad glorie augmentationem. Verutem
Si verba mea tibi data audiret fieret melior. Et qui defessa
rent verba ad eum sublimius coronarentur, precepit etiam Christus
stus hoc, scilicet quod verba istaz reuelationis publicentur. Lui
magis obediendum est, quod hominibus omni ariu afficeretur sic 16.c.303
dicens, libro sexto capitulo c1. ad sanctam Brigittam. Ea que a
me audieris scribe et mitte ad filios et amicos meos, et ipsi illa
seminent inter populos, si forte vellint cognoscere ingra
titudinem suam, et pacientiam meam. Quia ego dominus surgere
volo et ostendam gentibus iusticiam et caritatem meam. Item in
libro primo. Capitulo lvi. quasi in medio ipsius capituli sic 13.c.56.
dicit Amici mei Tertia mea venire faciant ad inimicos me
os si forte pertuantur et innotescant eis pectus et iudicium eorum
expungant de facies suis. Alioquin iudicium erit ciuitatis eis
sicut interumpit murus ubi non relinquit lapis super lapidem
nec in fundamento duo lapides sibi mutuo adhaerent sic c1
uitatt. I. modo fieri. In fine eiusdem capituli sic dicit litera
teria. I. verba mea scripta est, laborent amici mei, ut ad inimicos
meos sapienter et discrete veniant si forte audire velint
et resipiscere. Si autem aliqui audirent verbis meis dixerint
Espectemus ad huc modicum. Iesus non dum veniet non dum
est tempus eius. Ego iuro in deitate mea, quia ad amorem par-
adiso expulsi et pharaonii deinceps plegas immisi quod vento eis ei-
tius quod credunt. Ego iuro in humanitate mea, quam de virgini
ne assumi sine peccato, quod complebo verba mea. Ego iuro in
spiritu meo, qui sicut apostolos in die pentecostes est missus
et inflammatum eos et omnibus gentibus linguis loquerentur et.
quod nisi cum emendatione ad me quasi seruit et fragiles redierint
vincitur in eos in ira mea. Tunc ve erit eis in corpore et in anima
ve quia vni in mundu venerunt et in mundo vice runc.
Vnde quod modica fuit cor voluntas. Et ad huc illa vana, et tru-
elatus eorum erit perpetuus. Tunc sentient, quod nunc credere co-
temnit, scilicet quod verba mea fuerint blasphemias. Tunc incela-
gent quod quasi pius pater monui eos, et me noluerint audire.
Ecce si verbis noluerint credere bentiugue, credent operibus.

et venerint. Itē Christus loquit̄ ad sanctā Brigittā de quo-
dam episcopo dicens, dicit illi q̄ misericordia mea tā venit.
sc̄ verba istar̄ reueationum, in quibus offerit misericordia
bominibus a deo, si ad ipsum redire voluerint p̄ferat eā in
publicū ut hoīes discat eā q̄rere. Itē dī Christus libro i. Cap-

l. 1. c. 52. lī. Ego sum deus quem pre ceteris diligis et amas. Lōsidea-
ra et ride, q̄ anime quas sanguine redemī meo sunt sicut illa-
lorum qui ignorant deū et sunt captiuati a dyabolo tā bona-
ribiliter q̄ in omnibus membris premunt eos quasi in prelo.
Hūdīto si artq̄ ppterera si vulnera mea saplunt tibi in animo, si flagel-
bi preca- lationem meā et dolorē alicuius reputationis babes onde
uere. operibus tuis quantū me diligis et verba mea, que proprio
ore locutus sum in publicū venire facias. Et ad caput Ec-
clesie psonalit̄ defer. Itē codem libro z. capitulo 15. dicte

l. 2. c. 15 Propterera q̄ via mea est arta, et via mundi lata. Clamo nūc
in solitudine. i. In mundo ad amicos meos, vt a via que du-
cit ad celū extirpent spinas et tribulos, et pponat viā meam
incedentibus. Nā sicut scriptū est. Beati illi sunt qui non vi-
derunt me et crediderunt similē felices sunt illi qui nūc cre-
dunt verbis meis, et opere ea pplent. Ecce ex dicitis patet q̄
meritorū sit ac deo placitū laborare, vt reuelationes iste in
publicū veniant. Quatinus illud horrendū iudicium futurū
bominibus innotescat. Itē Christus loquit̄ licet verba mea
scripta sint tñ prius debent anunciatari, et sic venire in ope-
ra. vt patet libro secundo capitulo xvii.

•2. c. 17 **Capitulū Sertum de Inui-**
tatione predicator̄, vt causa dei & salutis
animarū laborent, ad hoc vt iste reuela-
tiones publicent, & generaliter om-
nies ad quorū presentiā venerint.

Queso et suplico eis omni qua possum instantia
ad quorū presentiā bec puentura sunt, vt causa
dei & salutis ac h̄ell animarū quo nūbl̄ deo. ac
ceptius teste. Beato Gregorio sup Ezechielēm
ppberā, q̄r iuxta est dies pditionis et ad esse fca-

stinent tempora q̄c. Laborent scribendo portando vel predicā
do quatinus hec in publicum veniat ut hominibus ira dei
maxima breui exarsura innotescat quatinus festinent citi-
us preuentre eū in confessione, & lacrimis. Ne si iprovisa ad
uenerint homines p̄ impacientia & blasphemia grauius in
baratum ruant, ppter desperationē. Clamet ergo Qui po-
terit & exalte in fortitudine vocem suā ad anunciatum po-
pulo domini scelera eorū ac pericula sibi, p̄ p̄ imminentia,
p̄mittenda aut̄ est oratio & alia bona opa, p̄ salute auditorū
ut deus de sua p̄fissima misericordia dignet tangere inspira-
tione eorū corda, q̄ si hoc factū nō fuerit, in vanu clamanciū
lingua laborabit saltē quantū ad p̄uersiōnem auditorū, licet de Wers
nō quantū ad clamanciū mercedē que, ppter bonā voluntā cede clas-
tem erit eque magna, siue ipsi auditorint siue non, quapropter manciū,
nō taceant qui hec audituri sunt, sed gladiū domini scilicet
tribulationē futurā sepe dicā, que iā venire & accelerare vi-
detur, sup̄ populi christiani, ad crudelitē eū p̄dendū. Anūci-
ent esse futurā nō a casu, sed ex dei prudentia & ordinatione
cū nō sit malū in ciuitate scđm Amos, pp̄betā (subintellige
pene scđm glosam) q̄ nō fecerit dñs, ne ipsi, p̄ p̄ suam faci-
turnitatē illius sanguinis atq̄ periculi & causa fiant nec nō pene itel
participes. Auditā itaq̄ omnes & specialiter p̄dicatores ad ligē non
quoz noticiā hec sunt puentura, qui debent esse quasi specu-
latores populi ad anūciandum eī ex scriptura pericula sibi
imminētia, vt sibi de eis precaneāt. Auditant igit̄ quid di-
cat dñs eis. Ezechielis xxxiiij, capitulo sub metapo:ta specu-
latoriis. Si inquit speculator viderit gladiū veniente & non
insonuerit baccina, & populus se nō custodierit venerit q̄
gladius & tulerit de eis animā (s. de populo cuius est specu-
lator) Ille quidē (sc̄s populus) in iniquitate sua captus prelatis,
est. Sanguinem aut̄ eius, de manu speculatoris requirā. Et
subdit dominus ibidē ad Ezechielē loquens p̄ quē specula-
tores designant & doctores. Et tu filiū hominis speculatorē
dedi te domui israel. Auditens ergo ex ore meo, anūciabis
eis ex me, Ex quo patere potest, q̄ predictor. I. speculator
populi christiani auditens hec a deo legēdo tenet anūciare
populo eidem. Quia sicut dicit Isidorus. Cū legimus deus
nobiscū loquif̄, cū vero oramus nos cū eo loquimur. Et id
B 13

Dentero
32.

33.

Nota de

*Dominus Igitur
Item.*

Jeroal. tibi bec verba Christi predicta aliquis predicator: legit sequitur qd illa a christo audit. Et ac p cōsequens sequit, qd ea ex mandato Christi cui in omnibus obediendū est, tenet anū ciare populo culys est speculator. Ad hoc etiam facit dictis sancti Iheronimi in Epistolā Joānis. Qui odit fratrem suum necessitatē paciē ē, et clauserit viscera sua ab eo, quō manet charitas dei in eo. Quanto magis qui vider fratrem suū errā rem, et mortalibns oppressum criminibus, et nō monstrauerit ei xp̄bū doctrine, ille qd doctus ē homicida est, et sine charitate Timeatq; igif o doctores et rectores Ecclesie quibus in iunxit dñs p̄dicationis officiū, si nō populo suo dominicū versum monstrauerit. Quot em vel in vestro exēplo, vel in via negligētia, in peccatis morient, tot de manu vestra requiri et dñs bec Jheronimus, Cū igif hominēs, tā multis horribilibus peccatis sint inuoluti, pp̄teres tā maxima ira dei in stat eis, et visitationis. In qua dolus dirige, iniquitas pro sperabit, et veritas pp̄ter peccata, p̄sternet, et multa spiritua lia pculcabunt. Constat, pfectio ex predictis predicatoreis et doctores sive rectores deberi et populu de hoc ammonere, et ad penitenciā incitare, ut irā dei et p̄criula maxima sibi imminēntia possint evitare seu declinare, hinc etiā dicit beata Virgo Marial in quarto libro celestis libri capitulo lxxv. Omnis qui audit et scit veritatem. Et tacuerit etā reus est, nisi omnino p̄temnat. Ad predicta etiā facit qd adducit beata xgo Maria de quoddā dño qui habuit castrū, in quo multa bona erat, qd obsecsum est ab inimicis suis, qd cū ille audisset dixit p̄coni seruo suo. Vlade clama voce alta militibus meis sic. Ego dñs liberabo castrū meū quicquid sequit me bona voluntate, erit meū in honore et gloria similis. Qui vero in pugna ceciderit, suscitabo, et ad vitā, que nō habet defescrum, nec angustiātē dabo ei hono: ē p̄manentiē, et absidanciā indeficiētē. Seruus autē accepto mādato clamauit sed m̄nus sollicitus fuit in clamādo in tñi qd clamor ad strenuissimū militem nō puenit, et ideo miles destitutus a labore. Quid ergo facturus est, dñs militi qui libēter laborare voluit, sed nō audiuit vocē preconis. Utq; remunerabit p̄ voluntate, sed preco rapidas nō erit immunita a correctione. Ex hoc ergo patet, qd supra, ad hoc etiā portat eos Jobel, p̄p̄eta p̄s

1.4.c.65,

mo capitulo dicens. Accingite vobis, et planglete sacerdotes.
Et ululate ministri altaris. Ingredimini cubale in sacco mi-
nistri dei mei qui intereat, de domo dei vestri sacrificii et li-
batio. Sanctificate ieiunium vocate certum congregate senes et
omnes habitatores terre, in domu del vestri, et clamate a a a
diei q; ppe est dies domini, et quasi vastitas a potestate veniet
Item in scđo Capitulo sic dicit in persona dñi. Eanite tuba
in sion. Ululate in monte sancto meo, turbent orfies habi-
tatores terre q; venit dies domini. Quia ppe est dies temes-
brarū, et caliginis dies nubis, et turbinis quasi manu expans-
sum sup montes populus multus, et fortis similis ei non fuit
a principio, hec autem possunt applicari ad opulū venturū cū
duce de quo infra dicet. Et sequit infra in eodē capitulo Jo-
helis. Convictimi ad me in toro corde vestro in ieiunio et
fletu et planctu. Si sciendite corda vestra, et non vestimenta. Eas-
nite tuba in sion. Sanctificate ieiunium. Et egrediet spousus
de cubili suo, et sposa de talamo suo (quasi dicat) non est te-
pus vacandi amplexibus, sed luctibus, propter instantiam dñi
furoris. Et reuera nisi populus Christianus predicto modo
se humiliauerit cor a deo, omnia mala infra scripta super eum
venient, et insurgent guarre dissensioēs pestilencie et cetera. ita q;
timor et tremor, ac ebetudo mentis super eum ruerent, quatinus nul-
lus appareat modus se de periculis eum vindicis circumdati
bus eruedi. In quibus vita hominū erit quasi in pedulo po-
sita, ita q; non sint certi ad modicum, in vita vel sanitate stare
vel perdurare ut pote de mane usque ad vespam. Tunc inuoca-
bunt dñs Christiani, et non exaudier eos auerterebit oculos suos
ab eis, ut cominaf eis infra cap. x. ubi de ipsis vertitur ad me
dorsum et non faciem, et ego ad eos occiput vertam. Nec mis-
serebitur tunc nec parcer, pro rōcib; eorum quia quanto plus tu-
dem interpellarint, premotione malorum mala magis acre-
scent succedentes magis flagellis flagella. Tunc poterit eis
Christianus illud dicere quod babef puerb; primo. Quia ves-
taui et subintellige per verba reuelationū meā per vobis missa
et renuistis extendi manū sc̄s, permittēdo vobis misericordia
et non fuit qui asperceret despeccatis omne p̄fillum meū, et incre-
pationes meas neglexistis. Ego quoque in interitu vestro re-
debo, et subsanabo cum vobis, id quod timebam aduenire, cum tra-

Nota.

In
Contemptus
Verbi Dñi

ueritatem repentina calamitas et interitus, quasi tempestas ingrata
erit, cum venerit super vos tribulatio, et angustia. Tunc inuenient
cabunt me, et non exaudientur. Mane surgent et non inuenient me,
eo quod ecosam habuerunt disciplinam, et timorem domini non suscep-
runt, nec ac quieuerunt consilio meo, et detraherunt iniurie
correctionis mee. Comedent fruceus vobis sue suisque psilisque sa-
turabunt. Avercio parvulorum interficiet eos, et prosperitas
stultorum paret eos, reputa illorum canum de quibus infra dicte-
tur. Capitulo v. Qui autem me audierit absque terrore requies-
cetur, et abundantia perfruetur timore malorum sublati,
subtrahet enim gratiam suam ab eis promittendo eos cum hoc tem-
perari, et cadere in hereses. Et dabit gratiam suam paganis, qui
ad fidem eligent, unde dicit Christus libro secundo capitulo v.
Mitram amicos meos, qui paganos introducant, in ecclesiâ
Christianâ ast malitiâ fient eorum servi, illi autem gauebunt de-
bereditate perpetua. Et dulcedine quam in prophetabo eis. Iusti autem
in miseria ingemiscunt, que incipiet eis in presenti, et in perpetuo
durabit. Ecce verbis ineffabiliter horrendum. Qui habet bice-
sures audiendi audiat, et sibi de salute sua, cum celeritate pro-
videat ne simul temporalis, et eternalis pereat. Quia secundum
predicta. Illud Jeremie duplice stritione perterrere eos domini
In multis Christianis implebitur, eorum demeritis sic exigentibus. Quia multi eorum hic peribunt amara, et crudeli mor-
te cum eterna damnatione. Et hoc ideo. Quia in illa tribula-
tione in veritate ad Christum non auertentur. Infert autem Christus
in fine supradicti capituli, excusas amicos suos, ne spe mera-
cedis eternae attediantur laborare, ut predicta publicentur sic de-
cens. Ergo amici mei, quod tempus est non dormirent, non attedie-
tur. Nam merces gloriosa sequitur labore eorum. Item libro iij.
c. x. dicit, quod summa merita ille, qui laborat ad hoc ut beatitudines
exalteatur, quod superbiam latenter ascendet, honorum etiam habebit
maximum. Ille qui caritatem habet ad animas, quod ambitione et
simonia latenter in plerisque regnat, felix etiam erit, ille qui conatur
pro posse suo, ut virtus de mundo extirpetur, quod latenter plus solito
in valescunt. Est etiam utilissima habere, et petere pacientiam.
Quia in diebus multorum sol dimidiabitur, stelle confundentur, sa-
piencia infatuabitur, humiles in terra ingemiscerunt, et quidaceos
prevalebunt.

Capitulū Septimū De ad-

moni u. Christianorū contemptorū harum

Reuelationū, vt Sibi de periculo preca-

ueant, exemplo Iudeorum.

Ere si Chiliasmī bec intelligerent, sine dublio
expauescerent, sed vere excecati omnes tā ma-

Nota.

iores q̄ minores, tā docti q̄ indocti. Ideo ips

visitacionis sue nō cognoscunt, in quo scilicet

visitabit eos in nouissimo isto, maledictionis

tempore mittendo prius verba oris sui, ab eterno p̄fata, et mis-

sericorditer revocando eos de peccato, et vericulo suo. Si

autē veratio venerit, et casus a pace et abundatia temporali in

qua semp se stāre credunt apropinquauerit. Tunc aperiens

oculū eorum, et intelligere et videre incipiet post cecitatem.

Ex casu enim solet oris intelligēcia, que occidere solet in for-

Nota.

tuna. Et ideo ipsi Isaiæ pp̄bere, qui mittebat ad incredulos

dilecebat, ut babef Isaiæ septo Exceca cor populi butus, et au-

Isaiæ 16.

res eius aggraua, et oculos eius clande, neforte videat oculi

līs suis, et auribus audeat, et corde suo intelligat, et querat

et sanem eū. Et ipse querit usq; quo respōsum est sibi donec

desolēt, ciuitates absq; habitatore, et domū sine homine re.

Quia cecitas in credulorū prop̄bicie dei nō illuminaſ nisi

Nota.

pp̄bicie implete fuerint, cum eoz dāmno et periculo. Et sic

possunt discere illud sapientie, erramus a r̄sa veritatis, et sol

c. 5.

Intelligentie nō est ortus nobis. Nos insensati r̄ta et reuela sapien-

tiones pdicte domine insaniem estimabamus. Ecce nūc in-

tellegimus q̄ cōputata est inter fustos et inter sanctos fors

illius est. O Quanta nūc est insania christianorū p̄tra dei

c.

qui respūnt miserationē eis oblatā, p̄ qua rogare deberet

et tamen ea derident, littera p̄misnatoria mīlitit p̄ceptorisbus

cū ostensione misericordie, et gracie, si reuertit velint. Illi autem

ad dentes peccati peccato litterā, ex ore altissimi egressam

reiciunt, et p̄ennunt. Et cum hoc ob p̄brisū inferunt des-

ferenti, vel latranti. Sed quid faceret dñs terrenus, si sibi

Nota.

gale obprobriū inferat, certe vindicaret, si posset. Quilibet

Nota. em legatus, debet habere pacem, ubique etiam in terra inimicorum
ppter officium legationis, et hoc etiam homo homini mortali
seruat, sed deus hoc priuilegium non habet apud eos, qui no
lunt esse sui amici, i. apud christianos qui eum labores hono
rare, sed ut timeo longe est a renibus eorum, et hoc satis patet
in ista dñia Brigitta, que fungit officio legationis ipsius al
liorum, ex eo quod ei noua apostola appellatur, et existit quod ppter
legatione dicta quasi ubique persecutione sustinuit, et nunc recte
dum est ne sustineat, quamvis per persecutionem, non sustinuerit nisi
predictum officium legationis non haberet, et ideo potest dice
re cum Iheremias. Facta sum in derisum tota die, quod si olim
loquor vociferans iniquitatem populi, et vastitatem clamito.

Nota. Jer. e. 20. id est destructionem terre, ppter peccata sequentia. Propter
Nota. hoc enim deridebat iudei Iheremiam tanquam falsum prophetam, ut
de Iherem
mia. dicitura. Quia diu ista ante predixerat, et non euenerant. Et
etiam quod dixit se hanc prophetiam, ex revelatione, et collocutione
divina habere, quod illi tenebris peccatorum excecati nullo mo
do capere poterant. Et ideo quod sancta Brigitta a pluribus de
ridet, vel contemnit, ppter has duas causas. Ideo potest etiam
ad predictum verbum se referre. Quia habuit spiritum prophetandi
cum sicut ille. Videat autem quod poterit, quamvis et qualis vindicta
est super ventura christianis, qui littera omnipotenti destinavit
tanquam nullo honore digni reicitur, et deferentem etiam contem
nunt. Et legant etiam predicti temptatores, vel inquirant quid
primit iudeis, qui similiter tempserunt verba Iheremie, et
aliorum prophetarum eis aduersa ppter sua peccata pronunciatio. Et semper dicebat pax pax, ut patet Iheremie vsi. Et amos ix.
non apropinquabit, et non veniet super nos malum. Et omnes tandem
cerdotes quod populus eos tandem a celo dei ducti persecutabant eti
am usque ad mortem, et incurserunt siveam. Si volunt itaque
christiani videant alios cecidisse videantur in alieno exemplo
quod expauescant. Quia felix ille est, quem aliena pericula faci
t Joachim ciunt cautum. videantur quid primit Joachim regi iuda. p
eo quod liberum revelationem Iheremie eius folia vnum post aliud
descendendo, et in arculam pfectando subiit, quod cadaver eius
ad estum pfectum per diem et ad gelum per noctem, et ita sepultu
ra soli sepultus est. de hoc habebit Iheremie xxxv. Et similiter
littera quid primit pbasur sacerdoti, qui Iheremiam prophetabat

Nota. de iudeis

Nota. Et volunt itaque
christiani videant alios cecidisse videantur in alieno exemplo
quod expauescant. Quia felix ille est, quem aliena pericula faci
t Joachim ciunt cautum. videantur quid primit Joachim regi iuda. p
eo quod liberum revelationem Iheremie eius folia vnum post aliud
descendendo, et in arculam pfectando subiit, quod cadaver eius
ad estum pfectum per diem et ad gelum per noctem, et ita sepultu
ra soli sepultus est. de hoc habebit Iheremie xxxv. Et similiter
littera quid primit pbasur sacerdoti, qui Iheremiam prophetabat

Nota. Jere. 35.

gem in domo dñi pcessit, et in carcerem misit, quod ductus est in babilonem, et ibi mortuus ibi sepultus, et amici eius omnes obasur, nes ut babet Iheremie pp. unde caueat ne similia peccata ita Jere. zo. faciendo proximales penas experiantur, et tremunt atque sicut autem illis dñis iurando prominabatur excidium eorum, nisi audierint verba sua, illis per prophetam ministrata, ut patet specialiter de verbis Iheremie. prophetam dñis enim per Iheremiam dixit Quod si non audi eritis verba mea, que in me metipso iuravi, ut dñs in solitudine erit domus bec. id est domus regia, ut dicit Lira. ita desolabitur sicut ziloh ciuitas, que diu ante ea erat delecta quod est factum est, ex eo quod noluerunt audire verba Iheremie, sic similiter in istis revelationibus sancte Brigitte turauit. Quod tribulatio super Christianos veniet nisi eas suscepint, et ad ipsum per penitentiam redierit. Et hoc omnino stet remota omnibus spe remotionis dicte tribulationis, nisi homines queri fuerint. Quia illa prophetia non est prominatoria tamen, sed cum hoc definitiva, que nullo modo retractabatur. Quod enim deus dicit iuro vobis iurauit, hoc in tamen valet, ac si diceret hoc statuo vel statui firmiter, et disposui absque retractatione, seu irrevocabili, ut patet ex dictis Litterarum primi, Regum iij. Et amos vi. et viii. capitulis, et sic est definitiva sententia vel prophetia.

De
Jere. 22.

Nota.

Capitulum Octauum de querimonia Christi in Christianos & plagi venturis super contemptores harum revelationum.

Cacte sunt sigilli dñe Brigittae post hoc multe revelationes per xxvij. annos que continentur in libris tractatis in principio hucus libelli in quibus Christus in multis locis queritur super Christianos, dicens eos totiusmodi ab eo, per opera sibi praetaria, et effissae reminatur eis duo mala. Primum est quod vult auertere faciem suam ab eis. id est gratiam suam, et auertere se ad vaganos ita quod Christiani reprobandi sunt, et pagani ad fidem eis gendi sunt. Si ipsi queri fuerint ad instinctum predictarum revelationum de quorum reprobatione et paganorum vocacione in multis locis facit mentionem. Si precipue, c. lxxxiij. extraua

.28.

1. malum.

Lij

gantū dicens. Ego sum ille factus qui hominē feci de terra
ad hoc ut auro deitatis mēcū meū meū insignitū. Nūc autem
amor voluptatis eius et cupiditatis. Sic eum defedauerat
ut indignus sit auro meo. Nam os quod ad laudē mēā creatū
est, nihil loquī nisi piacētia, et proximo noctua. Aures nihil
audiunt nisi terrena. Sculi nihil videt nisi voluptuosa frōs
humilitatis deciderat et erecta est syphia. Ideo eligā mīhi
pauperes, i.e. paganos despectos, et dicā eis. Ingridimini et
quiescite in brachio charitatis mēe vos autem qui mei esse
deberetis et sp̄eculistis, vulte scđm voluntate vestrā tpe ve-
stro et in tpe meo. Iudicij dicā vobis. Ecce tabis vobis im̄ de
tormē quātū dilexisti voluptatē vestrā, plus qđ deū velirū
Iste vero venit ad me quasi catulus pones caput et collym
ad laqueum exhibens se reum ideo dimissum est ei peccati.
Secundum malum est hoc, qđ vult om̄e desiderabile ab eis
afferre, scilicet qđ in ista presenti vita haberi potest. Et pre-
dicta om̄ia continent in his septem plagis, quas dominus ipse
dominus ipsi christians si tempserint predictas Revul-
tiones de quo in quarto libro Capitulo lviij. vbi sic loquit̄
Iacob misericordia mea parcat omnibus, et omnes suffert.
Sed iustitia clamat vindictam. Quia clamo quortidie et
quā multi respōdent mīhi sat tu vides verūt adhuc mittā
verba oris mei, et qui audierint ea, p̄plebuntqđ erunt in leſ-
tia illa, que modo nec dici, nec cogitari potest pre dulcedi-
ne. Qui vero non audierint venient eis sicut scriptum est se-
ptem plage in corpore, et septem in anima. Quas considerando
et legendendo ea que gesta fuerant inuenient ne expertendo co-
spemiscāt, qđ ego reputo nunc, quasi vermis, qui quasi mox
ve habef tuus in byeme lacer, in quem transeuntes expūne, et calcāt
U. 4. c. 99 in dorso. Sicut fecerunt mīhi iudei olim quasi vermi, quia
abjectissimus, et indignissimus ab eis iudicatussum, sic et Eris
stiant p̄temnunt me, qđ om̄ia que eis, p̄ charitate feci, et pri-
li reputant p̄ vanitate. Ealcant quoqđ in dorso meo quādō
plus timent, et venerant hominē quā me deum suum, qđ ius-
ticiā meā reputant p̄ nūbilo, et in arbitrio suo p̄st̄tūtē rēp̄a
et modū miserationis mee p̄cūciūt me quoqđ, quasi in tēre
Quādō auditis p̄ceptis meis, et passione mea dicunt facia-
mus in presenti qylc quād delēctat nos, et p̄biliominus ba-

bebimus celestia, si enim perdere aut punire nos deus vellet,
nō creasset nos, nec redemisset, tā amara morte. Ideo senci-
ente iusticiā meā. Quia sicut nec ullum bonū erit irremunes-
ratum ita nec ullū malum erit impunitū. Contēnunt etiā me
q̄ i pculcando, q̄ nō attendunt iudicia Ecclesie, s̄ excomun- De Exco
nicationē Ideo sicut excommunicati publice ab aliis deuteran mūnicas-
tur, sic ipsi seperabunt a me in eternū. Quia excommunicatio. tione.
q̄ sc̄t & contēmnit grauitus nocet quā gladius corporalis
Ideo ego qui quā i vermis mortuus vīdeor. nunc reutui-
scere volo p̄ terribile iudicium meum, & veniā sic terribilis q̄
videntes, vīcent montibus, cadite super nos, a facie ire del-
hec dñs. S̄er iudicis vīc, & in sequentibus intellige tribula-
tionem futurā, & nō iudicis extremā, sic etiā intelligendum
est id qd̄ Christus dicit. Ego incipiat iudicium meum in celo l. j.c. 48.
ab altari. Quia tribulatio futura, primo incipiet a sacer- De sacer-
dotiis, p̄ter eorum superbiam, & Crapulā, & alia peccata, doribus
& de domib⁹ deliciarum eichen spoliati omnibus bonis
Super hos autē Christus in multis locis, in predictis reuelationibus & queris, & p̄minas eis, cū septē plagis, precipue li. At li. 4.
primo capitulo xl. Conquerit etiā singulariter sup laicos
in multis loc. Et sup oēs status ecclesie. & p̄minas etiā eis ca. pt. 6 z.
cū septē plagis, que erunt vīpote iste, gladius pestilencie,
fames, terre motus, magni locales, iepestates magne cū to- Septem
nitruis, in terra maris, ignis & aeris immutatio ita q̄ p̄tra plage.
ordinē, & naturā, loci & temporis. Ipse aer sit nunc nimis frigi-
dus, nunc nimis calidus, nunc nimis humidus, nūc nimis
siccus. Que immutatio erit multor effectuā causa, tā in ani-
malibus, quā in hominibus, ac etiā in terra nascentibus, et
hoc in penā hominis, qui aeris temperie, ad lastimā, & gus-
lam, & luxuriam ab vīsus est, sicq̄ erit, vt omnia que prius ad
nūc homini fuerūt, sint illi in p̄vertitu. Ita q̄ nullibi regim
aut pacem inueniatur, plagiā autē ignis impretrati sunt omnes
sancti, ipsi mundo in senectia, quā vederunt in iudicio dei,
p̄tra mundū Christo eis sup hoc requirente, reparet in pri- l. j.c. 45.
mo libro, capitulo xl. eo qd̄ Iniquitas nūc magis abundat
& in iustitia q̄ iustitio. Nō est autē hoc intelligendū, de dilu- Iniquitas
vio ignis, sicut in nouissimo die erit, sed ista plaga erit loca- crescit,
līs, vīcis & inde modo de celo, q̄ fulgura modo ab hominib⁹

De tonitruis. **¶** maliciā modo apprisa negligētia, ita q̄ illis tr̄ibus mos
dis multe hominū habitatōes, et bona ab igne p̄sumentur
De tonitruis etiā. Christus loquit, libro extrauagant capi
tulo xiij. ad sanctā Brigittā. Scito q̄ tanta tonitrua, et ful
gura venient in ecclesiam meam multis vienib⁹ q̄ multis
op̄fabūt mortem, et mors fugiet ab eis, licet aut̄ hoc ad lice
rā intelligendū sit, et p̄plendū, et patetis bis qui tpe p̄fixo
li. extra. viciuntur sunt tñ p̄ tonitrua, hic etiā designant p̄motiones il
capl. 13. rannoꝝ. Qui in eo tpe p̄fixo insurgēti sunt, qui ecclēsiā
vēbementē p̄turbabunt, deo hoc iusto suo fuditio, peccatis
exigentibus sic p̄mittente p̄cedent aut̄ bas p̄turbationes ec
clēie futuras maxima tonitrua, ut si homines verbis istarū
revelationū, credere noluerint, credant saltē terribilibus si
gnts de celo. Quia ut dicit Christus i libro sexto, capl. xcvi.
1.6.c.96. Elementa et creature aliquā iudicant, et pugnat p̄ deo, et ostē
dunt in cursibus suis irā det, et signa euentū futurorū pue
fuit in Iberusalē ante destructionē eius. Item Christus lo
1.7.c.19. quid, nunc possum dicere, q̄ vulgo p̄mutter dicit. Qui pa
ciens est ab omnibus p̄temnit sic ego ppter pacientiā meā,
nimis ab omnibus videor fatuus esse. Et ideo ab omnibus
prenor. Sed ve eis erit, cū ego ostendero eis iudiciū meū
post talē pacientiā hec dñs in fine capituli xix. libri p̄lmī.
de alīs vero plagis, non sit specialis mentio in illis, sed in
vno loco quarti libri, dicit Christus q̄ septem plagis sicut
filii Israēl flagellabunt. Ex hoc potest elici, q̄ septem plague
p̄mitte a Christo, sunt iste supradicte, q̄ illis multo ciens
1.4.c.13z filii Israēl fuere flagellati, ut p̄t̄ id cursu vetter̄ testamēti.

Capitulū Monū: de queri monia Christi sup omnes status & Com minatione ip̄sis.

Gponsa posita in extasi p̄emplationis, videt pa
lacū grande simile celo sereno, ut habet i fine
libri ad reges, in quo erat celestis milicie exer
citus innumerabilis, quasi arbori solis habet
fulgorem quasi radū solis. In palatio vero se

f 2

Debat in throno mirabilis, quasi persona quedam hominis sancte
prebensisibilis pulchritudinis, et immense potencie domini, cuius
vestes erant mirabilis et indicibilis claritatis. Et quedam vir
go stabat, ante sedentem in throno, que erat fulgenter sole.
Quam illi stantes celestis milicie, exercitus honorabant, et
reginam celorum. Ille vero qui sedebat in throno, aperiens os
suum dixit. Audite omnes inimici mei in mundo viuentes.
Quia ad amicos meos non loquor, qui sequunt voluntatem
meam. Audite omnes clerici. Archiepiscopi Episcopi et omnes
inferioris gradus ecclesie. Audite omnes religiosi, cuiuscumque
ordininis estis. Audite Reges et principes et iudices terre, et
omnes seruientes. Audite nulleres regine, et principesse, et
omnes domine et ancille, et omnes cuiuscumque conditionis et gradus
estis. Magni et parui, qui habitatis orbem, verba hec que ego
ipse, qui creavi vos, nunc loquor ad vos. Ego queror quod
recessistis a me. Et dedistis fidem diabolo inimico meo. Vos
dereliquistis mandata mea, et sequimini dyabolus voluntate
rem, et obeditis suggestionibus eius. Non attenditis, quod ego
imutabilis et eternus deus, creator vestre et descendens de celis
ad virginem Mariam assumens ex ea carnem, et uestitum vo
biscum, ego per memetipsum. Aperui vobis viam, et ostendi simili
liter, per quam iretis in celum. Ego sum nudatus, et flagellatus, et
spinis coronatus, et a foris extensus in cruce, quod quasi ner
vi omnes, et pagines mei corporis dissoluerentur. Ego audia
ui omnia obprobria, et sustinui temptationissimam mortem, et
amarissimum cordis dolorem, per salutem vestram, hec omnia inimici
mei non attenditis. Quia decepti estis. Ideo portatis iugum
et onus dyaboli cum suavitate fallaci. Et nescitis nec ista sens
tis antequam dolor super onus intollerabile apprehinetur, nec
sufficiunt vobis ista. Sed et tanta superbia vestra est, quod si posse
tis ascendere super me, libenter faceretis, tantaque voluntas
carnis, quod libenter seu libentius velletis carere me quod dimis
tere in ordinata delectione vestra. Insuper cupiditas vestra
insaciabilis est, quasi saccus pressoratus. Quia nihil potest sa
ciare cupiditate vestra. Ideo Iuro in deitate mea, si morales
mihi in statu, in quo nunc estis, nunquam faciem mei videbitis.
Sed per superbiam vestram, sic profundem mergemini in infernum, quod
omnes dyaboli erunt super vos, et incosolabilitate affligentes vos

Nota.

Supbia

Lupidi
tas.

Pluxuria verò implebit mīl̄ horribili veneno dyabolico, et
per cupiditatem vestram implebit mīl̄ dolorem et angustiam, et particeps
eritis totius mali, quod est in inferno. O inimici mei ab
hominibus, et ingratis, et degenerantibus. Ego video: robis
quasi vermis mortuus in hysme. Ideo facit quis quecumque vula
ris, et prosperamini. Ideo surgam ego in estate: et runc vos file
bitis: et non effugietis manū meā. Ueritatem O inimici mei:
quod ego sanguine meo redemi vos: et nibil quero: nisi animas
vestras. Ideo reddite ad me: adhuc cū humiliare et gratae
ut filios suscipiat vos. Executite graue iugum dyaboli a robis
et recordamini chartarum mee: et videlbitis in conscientia ves
tra: quod sum misericordia et suauis. Conqueris etiā Christus super pa
pā libro primo capitulo lxx. et similiter ibidem super latcos tuz
deos: et paganos iurans per patrem et seipsum et spiritum
sanctū, quod vult facere iusticiam supra predictos, propter eos pecc
cipue cati. Conqueris etiā super sacerdotes, in multis locis, ipso
L. 4. c. 152 nens eis grauissimas maledictiones, rā in corpore, quod ia
3 24. 15. ma. Conqueris etiā, super prelatos Ecclesie, quod nullus tūm est
in causa, quod ipse est ita despexit, et neglet illi ipsi. Et ido
dicit, quod grauia vult iudicia facere super eos, et cū infernalib
sedibus eos perpetuo cruciandus locare. Conqueris etiā sua
U. 4. c. 16 per principes terre, et omnes status mundi, in libro vii. capi
tulo xv). dicit quod ipsi libentius apponunt oblectamenta ma
di, et amaritudinem passionis sue. Et Ideo dicit, quod nisi suscep
perint predictas revelationes, et se quererint omnes damnab
tur. Cum illis, qui super vestem suam miserunt sortem, ut patet
in capitulo xvij. ubi supra data est sententia perditionis super
principes terre, nisi queri fuerint, ut patet in libro ad reges
capitulo xvij. que data a sanctis omnibus in historio divina
L. 4. c. 176 Ubi revelatio pulchra, et valde nota babet. Itē dicit Ego
loquor tibi per similitudinem, quasi essent tres homines. Prī
mus diceret, ego nec credo te esse deum, nec hominem, et hic
talis est gentilis. Secundus. I. iudeus credit me esse homi
nem, sed non deum. Tertius. I. Christianus credit me esse deum esse
et hominem, sed non credit verbis meis. Ego sum ille super quem
vox patris audiebat, hic est filius meus dilectus tecum. Ideo
quaeror ex parte deitatis mee, quod homines nolunt me audire.
Ego clamabam et dixi, ego sum principium, si credetis mihi bas

H. 4. c. 61

H. 4. c. 16

L. 4. c. 176

13

beatis vita eternā, sed p̄tēmperunt Ipsi viderunt potestā
deitatis mee, q̄n̄ suscitabā mortuos, et multa alta, et tamē nō
attenderet. Conqueror etiā ex parte humanitatis, q̄r ea que
in sancta ecclesia instituti nullus curat. Ego quippe posui in
ecclesia, quālī septem vasa, quib⁹ omnes purificarentur. In-
stituti enī baptismū, in purgationē originalis peccator. Eris
fina insigniū diuine reconciliationis. Oleū sanctū in robur cō
tra mortē, penitentia in remissionē omnīs peccator. Clerba
sancta quibus sacramenta sanctificarentur, et inservientur.
Sacerdotiū in dignitatem et recognitioñē, et memoratio
nem diuine caritatis. Coniugiu in cordis r̄niorē, bec rect
pt debent cū humilitate, Custodiri cū puritate erogari sine
cupiditate. Sed tā suscipiunt cū supbia, custodiunt ī vasis Intelle
immundis, erogant cū cupiditate. Conqueror etiā ex parte de va
te homini natus, et mortuus fui, vt si homo nollet me diligere, q̄r creaui cū saltem diligere me, q̄a redemi cum. Sed tuatib⁹.
nunc homines eyciunt me, de corde suo, quasi leprosum, et
abominantur me, qua ī pannū immundū. Conqueror etiā ex
parte deitatis, q̄r p̄solutionē eiusdem deitatis homines no
lunt, et charitatem eius nō attendunt. Ex predictis aut̄ omni
bus patet, q̄r timendū est, quia in omnibus statibus mundi,
non sunt tot iusti, vt propter illos parcere deberet post mā
do. Quapropter orandum est, cum omni instantia ad deū,
q̄r talia mala remoneatur, sin audiē, vt det patientiam, et ples
seuerantiam in bono in malis, aduenientibus.

Capitulū Decimum de apo stolia ecclesie & Reprobatione Christi anorum vocatione q̄ gentium,

11.6.c.26
capl.33.
Christus de apostolia. Ecclesiē p̄querēdo dicit.
In libro sexto. capi. xxvi. In fine. Tere ecclesia
mea, longe recessit a me, q̄r nisi interueniret pre
ces maris mee, nō esset spes misericordie, sed
inter os̄ies statut laicorum miseres plus alii
apostolauerit. Deus etiā pater dicit. in codē libao ca. xx. iij
Quod si onsa Christi, ecclesia facia est, adultera pessima pp.

ter qđ ipse vult mittere amicos suos, ad paganos, ut accipiant
- brilio, non sponsam. Et qđ hoc cito perficeret. Ideo di-
git in fine huius capituli. Ego sum ille, qui in Jordane, et in
moine d'auant, hic est filius meus dulcetus, verba mea citi-
us, et lebuntur. Christus erit in hoc idem promissus. Christianis co-
dem libro sexto celestis libri capitulo 44. ubi preparat Christus

I.G.C. 11. suos verbe que quondam erat pulchra et dulcis que nunc fa-
cta est arida, et suauitas extracta est. Et paganos preparat ber-
be aspera. Latus flos est modicus, seipsum preparat apis, que
cum illis querit in herba dulcedinem. In expositione autem huius para-
sita, et cu[m] apis genus Christiani mibi asumim. Qui pulchri erant, ex fide,
huius.

dulces ex charitate, fructiferi in bona auersatione. Nunc autem
a priori, atque degenerantes, ex nomine videntur pulchri, sed
sideret auersatione sunt deformes, fructiferi ad mundum, et ad carnem
quicunque sed steriles ad deum, et ad animam, dulces sibi, sed amarissimi
sunt tales mibis poterent cadentes, et anibilabuntur. Ego autem sicut apis ell-
gam ubi altâ herbaria aliquantulus aspera, et paganos mori-
budo satis auersos, quorū aliqui habent florem modicam, et su-
guriam e[st] iugum, voluntate, qua libenter conuerterentur:
et seruitur mib[us] scirent quomodo. Et si haberent adiu-
tio[n]em. Et ex hac herba: tamen extrahunt dulcedinem: donec spela-
tur apiarium. Et tamen ei apropinquare volo: ut nec herbe desite
sagittari, nec apisia fructu laboris euacue[re]. Et cresceret hoc
inhabiliter: quod asperum est, et vile ad summam pulchritudinem.
Et subdit verba satis tremendum: et formidabile christianis
saltu ratione videntibus. Quod autem pulchrum videt glosa, et

Nota. Christianas: et patet ex his dictis: Christiani verbis decrescit:
et deuenient ad deformitatem. item libro 6. cap. 83. Christianus
locutus est: ad sponsam. Scias quod aqua tanta erit deuotio
de heresi inuenientibus quod Christiani erunt spiritualiter: quasi eorum ser-
uitur: et prelebunt scripture: quod populus non intelligens glorificat
eum: et edificabunt deserata: et canabunt omnes gloria
patri et filiorum spiritualium. et honor omnibus sanctis eius.
Terba erit Christiani libro. 6. Capit. lxvii videntur hoc innues-
ter: et multi Christiani inficiendi sunt heresi: et ibi ponens sis-
tio quod prius ante quod antichristus venerit: gentibus aliquibus

14

aperles porta fidelis: deinde Christianis diligenteribus heres-
ses et inquis peccantibus clerus et iusti. Et signum est evidens
quod ego veniet antea Christus: nec hoc autem patrem videbis: pro mul-
ti Christiani iusto dei iudicio presentente nobis occulto erit. Tandem
candi sunt in intellectu: et insidiendi sunt: heresi: que est ma-
xima deformitas fidelibus. Item loqui si Christus quereret. li. 1. c. 17
do super Christianos libro primo capitulo xvii. Sic faciat
mibi nunc Christianus: sicut fecerunt misericordie omnes. Ipsi
eclunt me de templo suo. i. de anima eorum: quod templum meum
esse deberet. Et libenter occiderent me: si possent. Ego sum
in ore eorum: quasi caro putrida: et fetens: video ei quodammodo
mo loquens mendaciter: et ideo nibil cur ante de me. Ipse ver-
tunt ad me dorsum: et non factem, et ego ad eos occiput verti. Nota.
Ecce verbis satis terrible. Et subdit ratione huius querio-
nis faciei sue: a Christianis dices. Quia in ore eorum nil est:
nisi cupiditas: in carne luxuria quasi lumina. In auditu eorum
placeat sola superbicia. In visu dilectabilia modestia: passio vero
mea et charitas: est eis abominabilis. Et vita mea grauis:
poterea ego facias: sicut illud animal facit quod multa latibus
habet. quod cum persecuti a venationibus fuerit in uno latibulo
fugit in aliud. Sic ego faciam. Quia Christiani persecutur
me: malis operibus suis: et cicatrizat me de latibulo cordis sui.
Ideo ingredi volo ad paganos: in quorum ore nunc sum ama-
russ: et in sapientia. Et ero in ore eorum dulcis super mel. Adigam
ad huc misericors mea sum: quod qui unquam pecierint veniam: et
dixerint. Unde ego cognosco me grauitate peccasse: et libenter
volo me emendare: pro gratia tua misericordia mea: propter amarum
passionem tuam: ego gaudens suscipio eum. Quis autem plus
rit in malo suo: veniam eis quasi gigas. Qui habet iria re-
sponsibilitatem fortitudinem: et asperitatem. Sic veniam Christianis
terribilis: ut non minimus digitis andeant monere contra me.
Tamen etiam sic fortis: quod quasi culex erunt ante me. Tertio
veniam eis sic asperge: quod vel sentient in presenti: et vel sine fine.

Capitulum Undecimum de du- ce talis tribulationis executori.

Sepia
c. 8.
Mota.

c. 78.

Simile.

Illud si
mille.

Tertium.

Et omnia inter dictas angustias et mala ut addat afflictio afflictionem; et sequitur flagella flagellis. Timentur est quidam dominus misericordus a deo ad punitionem populi. Qui contra omnia exsurgit; et omnes contra eum. Sed dominus deus omnes principes cum suis populis tradet in manus eius: peccatis sic exigentibus. Utrum autem ille dominus erit Christianus hereticus: vel paganus: ex revelationibus sepe dictis non habet: sed venturus ibi per Christum predicetur. Et precipue capitulo lxxvii extrauaz gaudiu[m]: ubi dicitur suscitabo famelicum: qui deuorabit desiderabilia eorum: intestina mala non deficiunt. Et discordie abundabunt: stabili dominabuntur. Et senes et sapientes non levabunt caput: honor et veritas, posterum donec venturum: qui placabit iram meam: et qui anime sue non parcer. per equitatem charitate: per suam praecepta ait mala, preparabit ei via ad facillimus debellandam et subuertendam principes terre. Per plagas autem gladii, et dispersiones pestilentias vero. Miserias a deo, in Christianos multi intorment, et ciuitates et castra destruunt cum bonis eorum: per que debilitatis potestas Christianorum, tam in bonis, quam in personis, ut impleat illud, quod scriptum est, siccabilis eufrates, et preparebit vla regibus ab oriente, per eufratem autem designatur potestas Christianorum, sic debilitate inter angustias, et tribulationes predictas. Surgentes dominus dictus in tempore, a deo preservato, tanquam leo dominus cubilis suo, et ponat terram in solitudinem, et ciuitates relictas, in exultationem. Tunc exurgent electi principes Christianorum, ad resistendum sibi, sed non erit fortitudo in braebus eorum. Quia dominus laborans est, et preparauit mala, et die visitationis super eos. Tali erit modo destruendi sunt Chananei, et filii Israël, ad destruendum autem eos, ut hoc faciliter facerent, premisit dominus pestilentias in Chananeos, ut sic eorum multitudine diminueret, et essent minus fortes ad resistendum, ut dicere magister Nicolaus de Lira, super illud numeri xxiiij. Terra quam iustramus, deuotus et habitatores suos, simili modo cum et illi essent destruendi tempore. Sedebat regis, per Nabuchodonosorem, misit dominus misericordiam in secundam pestilentiam, et famem ut patet in Iheremisa. Item cum Caldei essent exterminandi per reges Medorum, et persariorum. Thiburnus et varius immisit dominus in Babyloniam pestilentiam, et sterilitatem, ut dicit Lira super illud

Abacuk 5. Ante faciem eius ibit mors. Et super illud sicut
enim non florebit, non enim erit germen in pisebibus. Quatinus
sic essent minores fortis, ad resistendam aduersariis, et fortalicia
sua sufficienter non possent munire escis. Sic etiam factum est Quartus
ante tempus sancti Gregorii pape. Cum longobardis intraret Simile.
Itali, ad destrandum eam, sicut et fecerunt, venient et maxima
mortalitas, et magna fames, sic et modo fiet, nisi Christiani
suscepint has revelationes, et se emendaverint. Quia siur
gent seditiones in terra, et pestilentie, et fames. Et tunc etsi la-
boribus in talibus miseriis, et mutuo se consumebutibus apa-
rebit eorum infelicitas. Cum scilicet implebunt tempora natentia.
Et tunc veniet ille dominus supradictus. Qui datus dabit fortitudinem,
et sapientiam, quas a Christianis auferret ad debellandum, et circumueniendum eos.

Capitulum Duodecimum de eodem duce, & tempore aduentus eius.

Dislo autem dico loquens Christus in libro quarto
capitulo xxviii. sub metropolitana aratoris sic dicens,
homo modo est sicut animal, quod a spiritu 1. 4. c. 22.
currit in rectia. Quia astutus, et fascinatus, in Nota.
peccato promptior est ad peccandum, quam dyabolus
ad tentandum, nec considerat cur deus viues, factus est
egenus et paup. s. ut peritura premenda doceret, et celestia
amanda. sed quod homo auper natura, viues factus est, falsis
divinitus, hoc omnes imitari appetunt, paucorum innueniuntur
alii qui non imitantur. Ideo veniet arator, a potentissimo exaz-
euatus, a sapientissimo, qui non queret terras, et pulchritudini Arato-
nes corporis (subintellige principia iter, et predestinatio, inter
fictiendi boies) non verebili fortitudine fortis, nec timebit mi-
nas principium, sed nec accipiet personas hominum, quemadmodum
carnes hominum, et diruet domos spirituum regum. Et post modis
cum specificat regum aduentus sui dicens. Ideo amici mei
ad quos te mittam, laborent viriliter, et celeriter. Quia non erit
istud, quod dico in nouissimis diebus. Sed in diebus istis, et deinde
multorum virulentissimis, et hoc videbunt oculis, ut impleat, quod scri-
psi est, flant ymagines eorum viduc, et filii sine patribus. Omnes
Dij

desiderabile homini afferet, hec dicit dominus. Quantum ergo
ponderis sint reuelationes iste, vix sane intellegit. Et si christiani
bas intelligerent, sine dubio expauescerent, propter ma-
gnitudinem mali eis in hunc, et valde in primo superuerunt
tamen quo ad extensionem, quam quo ad intentionem. Et ideo iam bene
potest dici, illud quod habet in Apocalypsi re, ve, ve, habitans
tibus in terra. Et illud euangelicum, ve pregnantibus, et nutrit

Mat. 24 entibus in terra, seu in diebus illis. Et tamen bene potest que-
nire illis diebus, hoc quod similiter habet, in Apocalypsi. In di-
ebus illis, eligent homines portius mortis, quod vivere, quod indu-
cent, tunc super homines tanta mala, quod ea nullomodo fuge-
re poterint, nisi per mortem. Et Ideo, homines vellementur,
tunc mortem desiderabunt, quam prius vellementer abhoire-
bant. In eodem enim libro quarto capitulo xxvii. Loquitur de

I. 4. c. 37. predicto domino submettassora aratri, sic dices. Inter alta ver-
Aratri. ba, Iustum est, ut vadat cum aratro medius super mundum, super genti-
les, et Christianos, non parcatur et inueni. Non pauperi et diut-
ti, sed unusquisque iudicabis secundum iustitiam suam. Et unusquisque
mortalis in peccato suo, et reliquet domum sine habitibus.

II. extra. Clerici ad huc non faciat distinctionem. Et ipsi, ex parte agan-
c. 74. cium. Quia respondentem Misericors est deus, non veniet malum
faciamus voluntatem nostram, tempus nostrum breve est. Ideo
audi que nunc dico. Ecce surgere volo, non parcatur inueni, et
seu diutius, et pauperi, iusto et iniusto, sed vadat cum aratro me-
o, et euertat stipulas, et arbores. Ita ut ubi erant mille viri re-
manebunt centum, et absque habitatis domus Radix quoque
amaritudinis erumperet, et potentes decidere. Aves quoque ra-
paces, cum ungulis suis prosperabunt, et comedent non sua. In li-

I. 8. c. 18. bro vero ad Reges capitulo xvii. loquitur de eo, domino submetta-
Venator. phora venatoris, quem dicit esse venturum: cum canibus. I. viris
iniquitatis, quibus deus vocetur ad bonum non sibi ipsis, sed
purgandis. Qui venator mitref ad filum. I. in mundum ad cir-
cumundum eum, ad capiendum feroce bestias, et indomitatas. I.
impios, et peccatores, de ferocitate autem istorum canum, habet in

I. 9. c. 18. libro tertio capitulo viii. ubi beata virgo Maria, omnian-
do fratribus ordinis sancti Dominici, qui propter Crapulam,
et alia peccata, a regula sancti Dominici, recesserunt dicit sic int-
erita verba. Iuro super deum, super quem invocabant, probare, quod venies

fratibus illis, qui relinqueris regalā, sancti Domini res
nator cō p̄tate. i. cō canibus estrenatis q̄ nō parcet vellerib⁹
a sagitis, nec co p̄tib⁹ a vulnerib⁹, ad hoc ut vita finalatur.

Capitulu Tredecimū de ad uentu dictē tribulationis.

Sicut itaq; est, qui legi vel audiē verba p̄phei
tē huius. Et seruat ea, que in illa scripta sunt.
Tempus eū p̄tē est sc̄i tēpus tirānor, i. impio
rum, tēpus magne tribulationis, i. angustie, tē
pus quale a longis retroactis tēpondit nō fuit
Quia vt ait sanctus Joānes, ad beatā virginem Mariā, l. 4. c. 13.
Audiente sponsa in spiritu rapta, vt babet in libro sūj. capi.
tulo xxix. In mille annis, nō fuit tanta ira dei, sup mundū.
Nota. quanta est tā, quā uis multo tens magna ira dei, stilla
bat sup mundū, in p̄fistro tpe, sc̄i gladio pe. le, i. fame tē,
put patet in Eronicis varijs. Itē q̄ in diluvio, nō abūdauit De 3m
tanta iniq;itas, i. iniustitia, sicut nunc, put patet ex senten quicve.
ita sanctorū tacta, superius capitulo viij. Ideo p̄sequenter Que ha
sequit, q̄ nunc ira dei, maior existat super mundū, q̄ conc. bet. II. 7.
Beatus ergo, q̄ seruat predicta, in corde suo, i. preuidit sibi capi. H̄o
In orationib⁹ ad deum, de pacientia vt stare posset, in illa
tremenda, i. horrenda tribulatione, ne p̄ impacientiā, cōtra
deū, vel in desperationē ruat, licet iſi Christus tā, p̄misera^t
misericordiā hominibus, si p̄uersi fuerint. Et verba istarū re
uelationis suscepint, si timendū est, q̄ homines ista verba
nō suscipiant, i. p̄sequens, nō p̄uerent, i. dissimilitua senten
cia est, q̄ si homines ista verba nō suscepint, ominus sus
picio, i. nō retractabīs, sed in effectū deducet. Et sententia
dissimilitua, vel p̄pertia, dissimilitua est omniō irreducibilis,
put dicit Lira. Si aut̄ aliqui homines, i. ranci predicta
verba suscepint, i. ad eorū instinctū, p̄uersi fuerint, p̄onter
hos totū mūdo, deus nō miserebit, p̄dictā tribulationē te
monēdo. Quia sicut dicit Nicola⁹ de 2 ira, super quintū capi
tulū. Iberemie. Ad hoc q̄ p̄ iustitia aliquorū p̄ unitati par
catur, sufficiens numerus requiri. Tinde i. Abrabā, a dīo De Abra
petens; vt p̄ aliquib⁹ iusta parceret sodome, nē fuit aqz Lam.

Genesis, sus ultra decē descendere. **Genes**is xvii. Ex quō potest patēre, q̄ magnus numerus iustorū requiritur, pro quibus medo deberet misericordia: et parcere deus, toti mundo. Et Christus dicatq; mō sunt pauci amici sui, q̄ ei corde seruitur. Et cum ipse p̄scius futuroz serutoroz cordū dicat. Quod homines reuelationes, nō sunt recepturi, patet ex predictis, q̄ plus nō mendū est abisq; spe aliqua remotionis, ipsam tribulationē futurā esse, q̄ sperare ipsam remoueri. Tinde cū beata Briz

l. 4. c. 37. gitta in capitulo xxvij, quarti libri p̄ceceret, ut dñs mittet et aliquos de amicis suis, ad precaudū mundū, de periculo suo dicens. O dñe, ne indigneris, si loquar. Mitte aliquos, de amicis tuis, qui precaeueant, et p̄moucant eos, de periculis deducant te lo suo. Et dñs scriptū est inquit, q̄ diues in inferno desperās de salute p̄pria peccati, ut aliquis mittetur, ad precaendum fratres suos, ne similiter perirent. Et respōsum est ei, nequaq; fieri hoc. Quia habent moysen, et p̄phetas: a quib; decet possunt. Sic ego dico, nūc habent euangelia: et dicta p̄pbergari habent exempla, et verba doctorū habent rationē, et intellegentiam vt rati ergo eis, et saluabūt, nā si misero te nō ita ale clomare poterit, ut vbiq; audiarūt, si misero amicos meos pauci sunt, et si clamauerint, virūt audient. Ut sitamē mittā amicos meos, ad quos mibi placuerit, et preparabunt viā deo.

Nota. Ecce quid dicat ille, qui scit cogitationes hominū, et voluntates eis antequā nascantur. Et ppter hec verba nimis formidandū est, q̄ p̄dicta tribulatio, nō remonebitur.

Capitulū Decimūquartum

Quomodo beata virgo orat, ut predicta tribulatio acceleretur, & iustitia dei manifestetur, ut timeatur.

Sicut ipsa mater misericordie, regat filii suis, ut iustitiam suam dignet manifestare: ut possit tribulatio: sicut index, que tū semper existit in tribulatore, p̄solairū orando p̄ ipsis, et mala ab ipsis auferantur. Et hoc ideo videtur: nō enim loquar hic assertive vel diffinitive: sed argutive, ipsa etem p̄cūdūt in

speculo sancte & insludue eris statis (in qua resucent omnia futura, que secundum voluntatem dei reuelantur, beatissima celo existentibus) quod homines non sunt predictas reuelationes suscepiturur: tamquam indigni, et ingratis libi, et toti celesti curie. Quas ipsa una, cum tota celesti curia, per eos salutem, a deo impetravit, ut patuit superius. Et ideo ipsa que est unius voluntatis, cum deo videns, deum velle punire peccatores, et iugatores et cum iustitia contra eos, peccatum, qui misericordiam sibi obtinat respuerit. Existens Zelatrix iusticie dei regat, ut fiat vindicta peccatoribus, sicut scriptum est. Letabitur iustus cum viscerie vindictam. Sic etiam Iheremias prophetata, per hanc vindictam de iudeis prementibus reuelationes eius. propheticas non habentes penam, sed detrahentes, prout dicit Littera super xvij. xvjij. et xx capitulis, petit ergo eodem modo, beata Virgo manifestare iustitiam: sic dicens ad Christum: prout patet in sexto libro, capitulo plo. Rogo te charissime fili, ut qualis tua iustitia sit. L.6.c.45. sup aliquem manifestare digneris: non respudor eiis: et misericordia tua maior, sed ut pena eius, per meritis debita fiat eo maior, ut iustitia tua sciat, et timeatur. Ubi enim sacus plenus esset, aliqua re, aut vas plenis lacte, quod sciret homo, quidam simile. prius intus, nisi violenter, et aperte excuteret, sic quamvis iustitia tua magna est, nisi tu aperto iudicio monstraueris illam, a paucis timeret possit, quia opera tua mirabilia diuturnitate reponit, et peccati magnitudine viluerunt. Respeditum filius, inter alias verba sic dices: ubi multibarium et ingredimur? et oratio digna est ut audiantur. Quanto magis si ingredies et oras aliquid dicas charissima domino: ergo quod vis iustitiam in mea evidecerit manifestabis in tunc: quod ex expertis senti opta, et reverentur in publico: et membra tremiscant. Ita de eodem habeatur in libro ad reges capitulo lv. ubi dicitur quod audiebat vox L.6.c.55. quedam dicens. Quid fili mihi: qui humani genus liberasti morte tua de inferno: surge et defende te: quia nullei viriles mulieres excluserunt te: a corde suo. Ingredere igit regnum sapienter ut salomon auctor de postibus summas portas foris. Acta. ger: sicut samson pone obstitutionem contra clerici. Et de cipulas ante pedes militum: et de terre mulieres: cum armis: et deceperentes coram omninitate populus. Nullusque inimicus tuus: excedat ante quod cum vera humilitate: illi petat misericordiam.



Qus h̄era te in durant. Ex dicitis sglf patet: q̄ tribulatio p̄d̄t
cra in dubie ventura sit: sed tñ ut etiā prius dixi: nō loquor
hoc assertive: sed tñ p̄ferendo humilitate: in mediū: ea que sen-
tio: absq; p̄e iudicio sensus melioris.

Capitulu Quindecimus de Cautela, & pruisione Christianorum.

Bullibet itaq; legens sit: magis cū discretione
timidus: t nō nimis insolens: t dissolutus: ex
spe remotionis eius ne laqueo mudi: t dyabol-
i capiat, vt puta gulosis tatis luxurie supbie, et
cautelie mo: e homini mundanū spem suam, t
voluptate in delectationibus p̄frenibus ponentia. Quia si
talibus citro venerit tribulatio sepe dicta: t omnia desidera-
bilia eoz ab eis auferent, timendū est: ne in im patientiam
cadant: oītra iudicia dei murmurantes, ppter hoc. q̄ dens de-
lectationes habieas, ab eis tollit, t oītraria eis ingerit quasi
deus iuste agat. Et reuera discēdo: q̄ si venerit ista tribula-
tio: multi talis etiā in blasphemia dei, pcedent. Et ideo tua-
tius esset, busimodi delectationibus, nō nimis se inuolue-
re. Quia nimis amari erit, ab eis separari: nā rbi est maior
amor, t delectatio, ibi t sepe ratio est amarior t difficilior.
Perpendat sglf qui poterit, t qui habet aures audieci ans-
diat: qui etiā tenet gratiā dei teneat eā: t qui potest capere
maiorē capiat, scz vt eā possit habere gradiens in corde suo
ad, pficiendū de virtute in virtute, ad celestia a terrenis, se
magis elongādo. Illa etenī scz celestia, nō pereunt sicut ter-
rena. Et ideo in isto rpe tutum est ea aliqualiter relinquere
inquantū bono modo fieri potest. Et specialit illas delecta-
tiones, t societates mundanas, que faciunt homines frigidos
ad deū, t cupidos ad mundū. Et extingunt desiderium
pficiendi execrantq; oculos in desiderationē futuror, sed
incitant hominem ad acquirendas vtilitas: vt eo laetus cū
divitibus vluere queat: possitq; dare, t accipere. Quia ita
accendi t calesieri in desideriis mundanis. A dyabolo in cor
de valde periculosem est. Quoniam si pestilente in crassari
incipient multi talis rapient subito in die, qua minus spe-

rant: et qua in masor delectatione vixerit. Et simil modo
fieri: si venerit gladius, quia tunc multi miserabilitate interfici-
entur. Qui autem euadent, isti pibunt, vel fame in locis fugiti-
uis, vel in captivitate duciti in terram non suam, in magna misera-
ria morientur. Quid autem tunc proficeret habuisse amicitiam, et pro-
verbium mundanorum, vel gulosorum (vere nihil) sed tunc proficeret
illud quod habebat in apocalipsi. Quantum glorificauit se, in de-
liciis enim date ei detormentis. Et ergo quilibet prouideat sis-
bi. De gratia dei, nec hoc de magna pacientia, que tunc vix illorum
erit et plena mansuetudia. Timentibus est, de magno periculo. et Nota.
repente venturo. Quia homines iam sicut in diebus Noe va-
cant mundanis deliciis, et alijs vanitatibus non afferentes entia.
oculos: ad futuram ne in delectationibus terreneant, et in eis
impediaantur.

Capitulum Sedecimum obie- ctione Quandam De religiosis viris remouens.

Sed posset aliquis obsecrare multos esse religiosos
in mundo virtutum sexus. in quibus adhuc
virtus sperandus est: quod sunt multi iusti, et quidam
deus possit parcere mundo. ad hoc descendunt
est: quod salvator generaliter coquerit. sup omnes
status religiosorum. Sicut et secularium. ut patuit superius enim
capitulo, et etiam ex regulâ salvatoris etiamque tam
nunquam erant, et sunt in eis valde palmites pauci. id est iusti qui frus-
cti portant. et cum maxima difficultate. propter abundantiam spiritu-
narum. id est malorum. Et ideo obariditate vinearum. et defectu vini. id est
iustorum ipsorum religionum. ipse instituit. et fundauit huius vinea-
m. id est religionem. de cuius regula tacitum est superius in principe
huius libelli. Singulariter enim queritur. in predictis reue-
lationibus. super ordinem mendicantium. Et specialiter super ordinem
sancti Francisci. sup quem et beata virginem maxime con-
queritur. et omninae eius causa tribulatione futura. put etiam ali-
qualiter patuit superius. Capitu xij. in fine. Item sup ordinem
sancti Francisci ex capitulo extrauagantissimum. ubi sic ait am-
icus meus Franciscus. descendit de monte deliciarum in spe-
cisco. ubi panis suns erat. diuina caritas. potus eius cotis.

Ej

Nota.
de domi-
nicis.

de s. Fra-
ncisco.

uale lacrimare, et lectus eius meditatio operū: et mādato: tum
enior. Atque autē fratres eius: ascendunt in monte curarū: et de-
betari seculi, et nō attendunt ad humilitatē, et p̄solationē pa-
tris sui, et amici mei, de aliis aut ordinibus, babentur queri-
mentia generales, sc̄e de p̄petratib⁹ eorū p̄tra regulas suas
Conquerit etiā Christus sup̄ multos de ordine sancti Bene-
dicti, et etiam beata virgo Maria in i⁹ libro, capitulo xx sic
dicens. Num multe facies piecē de rogo sancti Benedicti:
facient vbiq; disperse habendo, p calo: et frigiditatē, p luce
tenebras, que si in igne tacerent cōglobata darent vbiq; ex
se flammā et calorē. De Cartalensi⁹, nō inueni⁹ aliqua
in speciali. Similē sup̄ sanctimontales, querit Christus i
p̄dictis revelationib⁹, et maxime in sexto libro. Et videatur
etiā ad sensum, q̄ sunt multa monasteria eā: in qua nulla
psona intronit: nisi pcedētē pacto pecuniali, q̄ est simo
viace intrare, ppter quod pactū vñ monasteri⁹ olim in ter-
ra sancta extitit desolati⁹. Lecteris enim omnia edititia eius
circa mediā noctem subito interficēdo inter ambit⁹ eiusdem
claustrī, existentes ita, q̄ nec vna de hac vltione evasit viua
nisi vna sordor, que de hoc ritto, nimis doluit. Qui appa-
rēt regiam etens Hieronimus terrā vice, misit eam abbatissam
et sororibus excitare, et ei pred̄ cere diuinā vltionem, nisi a
fidicē peccato cessarent: que cī excieasset, et dixisset eis, que
vra dicerat. Ille veriserunt eā, tanq; mente capta, expellentes
eā de monasterio, que cī vlx exisset limina monasteri⁹ sta-
tim monasteri⁹ corruiens omnes intra existentes oppressit, ut
babes in miraculis sancti Hieronimi. Et ideo iā p̄sequenter
nullus est: qui ex toto cordis affectu elongatus, a terrentis
p̄remotione illius horrende tempestatē, et terribilis furore
tribulatiōis dominū sterpellaret. Et si alliq; inuentri possent
et illi. Quia pauci sunt ve etiā patuit i capitulo xiiij, p nibi
lo repurant. Quia ve ibi dictū est, ve p iustis parcat 2muni-
tū, sufficiens in numerus requirēt. Simile autē babes ezechie-
lis eth. Cī cī destruenda erat Iherusalem cū tota iudea a
Caldeis, q̄o p̄ questus fuit ibidem, q̄ null⁹ in illo populo
ta dico invenerit. Qui obsisteret sibi prece efficaci, ad im-
pedientē illi i destructionē, licet tñ ibi aliqui erant sc̄s Ihes-
uistas baruerit, et etiā alij iusti. Et hoc idco, quia eorū nume-

19

rus nō sufficiebat, ut ppter filios totū regno parcere. Unde
ibi dicit. Et quesivi de eis virū (subintellige scđm litterā)
scz de ppbetis sacerdotibus principib⁹ vulgaribus, qui inē
poneret sef q̄ i. precem estica: ē, et starct op̄ ostus ptra me.
Lad impediendū rigorem iustitie mee, et nō inueni salicē vñ
ut exponunt aliqui, sed ut dicit Lira hoc non videt benedictū.
Quia ibi erat Iheremias Baruch, qui erant iusti, et ora
bant p̄ salutē populi, plures etiā iusti erāt, in captione Ibe
rusalem occisi, cū impijs: de quibus nō erat, seu est verissimile,
quoniam deū oraret p̄ liberationē ciuitatis: et torius populi.
Et ideo cū dicit hic. Et quesivi de eis virū, intelligendū est.
I. viros in numero sufficienti, ut p̄ illis deberet parcere totū
ciuitati, et regno. Unde et Abram genesis xvii. Et quesis
uisset a dñs, si parceret ciuitati, p̄ iustis, non fuit ausus de
minorū nūero querere. Et ideo q̄ subditur, et nō inueni virū
I. viros iustos scz in numero sufficienti. Iniquitas enim ciuita
tis et regni, ut dicit Lira, erat nimis grauis, et multiplicata
et enormitate: et diuturnitate, ut p̄ ex ppbetis, et ex quar
to regū et Pa. altp. scđo: p̄ talē modū dicit Amünster, nō est
vir in ciuitate, q̄i sunt ibi pauci viriles animosi. Ideo subdit
vindicta cū dicit, et effudi sup̄ eos indignationē meā, i.e. effū
dam capiendo p̄tū, p̄ futuro, ppter certitudinē p̄ destinatio
nis. Sic igit̄ et modo erit, quia iniquitas nō enīus regni vel
nationis, sed omnīs regnorū ac nationū totius mūdi, est mo
do nimis grauis, ex multiplicitate enormitate, et diuturnita
te: ut patet ex predictis: et magis in pcessu reuelationū san
cte Brigitte.

Capitulū Decimūseptimū:

Quomō hec tribulatioa multis est preuisa.

Dicta aut̄ tribulatio, que tori mundo instat, ul
si ouersus fuerit, ad dñm: et reuelata est sancte
Brigitte, in reuelatione, et vñsione imaginaria
et intellectuali: a muluis est preuisa longe ante
tempa sancte Brigitte, ut ex multorū testimoniis
homines de ipsa, certiores redderet, quatinus excusationē
nō habeāt: de ignorantia, si se neglexerit emendare. Et per
Sth

penitentia ira dei placare, si enim sodecimste ita horribiliter
rinx deleti, propter peccata sua. Quibus nullus propheteta missus
fuit: ad precequendos de piculo suo pendant, qui poterint
quali pena cruciabant Christiani. Qui in multis plagiis ad-
moniti sunt. Et non curant ymo etiam despiciunt: et renunt se
emendare, ut iram dei placarent.

De previsione Sibille.

Nota. Primo Sibilla hanc tribulationem longe ante nascituram
Christi existens preuidit, unde dicit in prophetico oraculo suo
post mille et quingentos annos domini, toti genus huma-
ni miserabili plaga percutiet, in peste fame igne dissensio-
bus guerris in tonieruis, ventis magnis, et tempestatibus,
que hominibus magna dana inferent, magnusq; erit tunc
gemitus, et querimonia ita q; pre nimia angustia, et miseria
homines ante tempus debitu incipiunt, canescere plaga etiam
magna fugi milites venient ita q; ubiq; interficiunt nullam ba-
benies virtutem, resistendi super quos, et Christus in reuelacio-
nibus sancte Brigite, in multis locis valde querit dicens
in libro ad reges, in fine capituli tricesimi inter omnes sta-
tus laycoz milites p; apostolorauerit Qualicaut apostoratu
runt ostendit in multis locis predicatorum reuelationis. Et co-
minas eos, cu; terribili iustitia sua, nisi ad ipsum redierint.
Ponit aut Sibilla aliqua signa, que precedet tracta mala.
Nota. Apparebit namq; stella, quedam habeb; magnitudinem pauoris
exurgentem ad inuentiones multe vestimenta acuti osculi capu-
ria habentia, caudas longas non latas, sed valde tenues, mul-
teq; et ultra centum inuenient plice in ornatu mulierum. Tunc
surget pater etra filius: frater etra fratrem omnia iura: et leges
q; omnia regna instruuntur incipient, voluntas et potestas ma-
lorum, p; lege habeb; Christianis pelores erunt, circa hec
tempora q; iudei non baptizari, hec a multa alia ponit ipa
Sibilla, que causa brevissima hic sunt obmissa.

Capitulu Decimum Octauum

Quomodo saeculus Gregorius papa hanc
tribulationem preuidit.

Sicut etiam Gregorius in moralibus dicit. Qd circa nouissima tempora magna persecutio hereticorum carnalium quoque hominum, et gentilium terra ecclesiasticae insurgenda est, et quod heretici publica voce contra eam predicent, et duris verbis terrae eam venient. Tinde dicit quippe illa futuris tribulationibus angustiari, ut hec ipsa cum magno suspirio desiderent: que nos cum magno dolore tolleramus. Qualia autem per hunc fuerunt illa ipsa satis patet ex cronice, et ex omelias eiusdem super Ezechiel, quia per hunc longobardi intraverunt Italia, devastantes eam crudelissime percomitante multa fame et peste. Tunc erant terre magni motus, et terete hyatus quod multas rives, et castra subuerterunt, et homines viuos absorberunt magne tempestates, que subito magna, et multa edificia deiecerunt, suffocatis inhabitantibus: et magne pluviae, et intemperies aeris, put etiam tangit in aliquibus omelias super euangelia pensandu est ergo, quanta illa tribulatio erit, si homines illam transactam in preparatione istius cum magno suspirio desiderent.

De previsione sancte Hil-

degardis.

Sancta Hildegardis fudatrix, et magistra monasterii sancti Ruperti, quod situm est apud pingram: que claruit. Anno domini mille: am. L. lxx. habuit multas revelationes a deo. Cuiuslibet libri canonizati sunt, a papa Eugenio in filio etenim. In uno igit libro eius, qui intitulatur liber diuinorum operum scda parte capitulo ix sic dicit. Cum peccata hec se inuiscent in populis punixerint scilicet odium homicidii, et sodomitum peccatum. Tunc constituto legis dei diludetur. Et ecclesia quasi vidua periret, et principes et nobiles et divites, per similes atque per suos minores de locis propriebus expellent, et de ciuitate in ciuitatem fugabuntur. Nobilitas quoque generisorum, ad nihilum deducetur. Et de divitis in paupertatem redigetur. Ita omnia tunc fiunt, cum antiquus serpens variceretur, et varicerat vestimentorum, in populis sibillante, quem ipsi mitabunt hec abiectendo: et hec atrabendo, cum in predictis operibus semper se innovabunt et variabunt.

1170

Capitulum Decimum nonū

Dic̄um abbatis Iōachim̄, & quedam
hortamenta salutifera continens.

Shabas etiā Iōachim de Calabria fundator ces nob̄i flœni. circa eadē tempa existens, dicit in glosa sua su. Iberemīa ppbetā, q̄ magna trisbulatio ventura est, sup ecclesiam ab hereticis pagani, & malis Christianis, & q̄ bona clericorum sunt auferēda, & q̄ multe ciuitates, & castra sunt destruēda, sicut etiā predicit, sancta Hildegardis supradicta, et expellēdi sunt, de regione in regionem, pppter q̄ multi eoz intrabunt heremīa vitam ibi in paupertate ducentes. Qui sis hec audituri sunt, preparent se ad bona, attendatq; ne corpora eoz grauenf, crapula aut ebrietate aut curis huic vīte. Ne repentina veniat in eos, illa tempestas futura quā dyabolus in p̄finto tempore deo pmittente suscitabit contra ecclesiam vehementē. Et timendū est, q̄ multi perficitae buntur. Et ideo i magis esset lacrimandū: q̄ gaudendū. Et licet sic faciendū est. Tamē multi p̄trarum facere dino- scunt, nō carantes de malis futuris. Si c̄r oīm iudei fecerunt tpe, ppbetarum. Et ideo dicit Isaye p̄m capitulo.

Sicut fe-
ci Job
viro ius-
to deo
pmittete.
Himile
de iudei
Isaye c.
z. 2.

et vocauit dñs per ppbetas scdm Liram, in illa die ante de strictionē Iherusalem: que est facta p̄ nabuchodonosor: ad fletum & ad planctū. i. ad debitā p̄titionē, & satisfactionem de peccatis, vt euitarent penā diuine vltionis, p̄ut dicit Lira. Et ecce gaudiū & letitia, occidere vitulos, & iugulare artetes comedere carnes, & bibere vīnū, per p̄tarū verbi, ppbetarum eos ad penitentiā reuo cantum. Comedamus & blbam, cras enī moriemur, hoc aut̄ inceps epulas derisorie diccebant, e. q̄ ppbete cominabant eis captiuitatem & mortē nisi penitentent. Et quia talis p̄temptus, vt dicit Lira, malū eoz agrauabat supra modum. Ideo subdīs. Et reuelata est in auribus meis, vox dñi exercitus, provocati, p̄ talēm p̄temptum. Si dimittet iniquitas hec. l. nō dimittet acciplendo si p̄nō donec mortamini, nō solum corporis morte, sed etiā Zebenne, vt ait Lira h̄i, etiam, vt securius & quietius: In yo-

Mota.

superatibus vixerent, et timorem a se relicerent, scipiosos ffortantes, et consolantes dicebant ad invicem, ppberet scz falsi ad populum in prauitate cordis sui ambulantem, pax erit nobis, nō veniet super nos malum. Quis enim assuit in psilio dñi, et vidit et audivit sermonē eius, ut pater Iheremie xxiij. Jere. 23^a Quapropter sequit ibidem, nō reuerteretur furor dñi, vsq; dum faciat, et usq; dum pplexat cogitationē cordis sui. Qd; et factū est, pppter tempū et malitā eoz. Nam finaliter omnia universalī plaga destrucra sunt. Hoc igitur exemplo, ut sepius dicitur est, precaueant se Christiani, qui in similibus peccatis iam laborant, ut satis patet ad sensum, ne similia peccata facientes similem penā, et ultionem experiendo miserabiliter sentiantur: et agnoscant iustitiam dei, nunc misericordiam, que eis offert parvūpendendo et spernendo.

Capitulu Vigesimū de placatione ire dei. Quomodo & p que fieri debet.

Vota virgo Maria, in libro ad reges, penultimū capitulo sic dicit: pppter tria peccata plaga venit super regna: scz propriei supblam, et invenientiam et cupiditatem. Et ideo deus placari potest p tria. Primi est q omnes assumant vestram humilitatem in vestibus, habendo vestes moderatas non nimis longas, more feminari, nec nimis strictas non scurrarum, nec scissuras vel fisuras, vestium dispendiosas, et vas nas et inutiles, quia talia displacebunt deo. Corpora etiam sua, sic honeste gerant, ut nec pminentiora appareant, q deus creante ea, pppter ostentationem, nec breuiora vel subtiliora, p aliquas ligaturas, vel nodos vel similia artificia, sed omnia sint ad utilitatem et honorem dei. Mulieres etiam depozant vestes ostentationis, quas pppter superbiā et vanā gloriam assumserunt. Quia dyabolus dictauit mulieribus cōstinentibus mores patricie sue antiquos: et laudabiles quanquam nouā abuſione, et ornamenta indecentia in capitibus, et pedibus et reliquis membris: ad puocandum luxuriam, et irritandum deum. Secundū est q fiant elemosine cū bila literate metis. Tertium est q quilibet paracbatialis sacerdos Secundū Tertium

semel in trenta, per annos integrum cantet missam, de sancta
trinitate; ad quam totus populus eius puerat: confessus et
contritus: et ieiunet illa die orando et obsecrando intente,
ut peccata remittantur. Ira dei mittitur Episcopi quoque similiter
in quolibet mense faciat pro seipso, vel pro aliis in cathedralibus
ecclesias suis processiones solenes celebrando missam de sancta
trinitate, et colligat pauperes lauentque humiliter pedes eo
rum, si igitur predicta depositio vestium fiet, et alia duo, tunc si
ue dubio placabis deus, si autem non, tunc non erit spes misericordie: sed deponente vestes cum maiorum damno homini a
deo, siue noluerint sine voluerint, ut experientia: iam de aliis
quibus cognoscimus, pro tartaros: et alios infideles capti.

I. 4. c. 49.
Nota. Christus etiam ponit in quarto libro: capitulo xlii. per quem
modum ipsa potest reformari ecclesia, et ad pristinum statum
bonum: et sancti reduci per ordinationem status ipsorum car-
dinallium, et episcoporum, ac totius cleri, que si fecerint presides
bene sinantur: tunc veniet ira dei super eam. Et clericos tam
maiores que minores, et electos de prebendis: et dignitatibus
eorum a laycis, cum maxima perfusione et dolore: quia tam multis
eorum in Crapula et pompa: utinam non in luxuria bonis. Ec-
clesie abutuntur. Deinde super laycos, ira dei deuenient: et qui
bus et bona, quem clericis abstulerunt, cum portis auferent
Iuxta Isaiam dictum. Cite qui predaris: nam ipse predaberis.

Modus corrigerandi.

Sed Ideam itaque et presiderent hec equidem diligenter. Reges Principes Archiepiscopi Episcopi
omnesque Presides: et Spirituales tri Seculari-
res. Quibus dñis populi suumi, suo prectiosissi-
mo sanguine redemptū, ad pacem suum, non condē-
dum, non spoliandum, non grauāndū sint sit. Exurgantque also-
pore malicie et negligētiae: nomencula pastorale assumant co-
gitantes, cōsulentes intendentēs et laborantes foro nisu et
conatu hys promoti reuelationibus, ad placandā iram dei ex-
trēpates prefata, in hoc capitulo mala, maxime vestium varie-
tatem. Cum et superbia avaritiam luxuriam et gulam, que
nunc maxime diffusa est, per omnes mundi status, precipue apud
prefectos regnans in multitudine, et varietate corporū pro-
voluptate corporis assumit placentrum tum potagiorum animam

22

¶ Corpus insufficientis. Nam id quod apud priores nedum Ebri
stianos, verum et paganos fuit dedecus: id hodie, p bonos
re reputat, ut gula grauari alios inebriare, per equalia bis
bere. Et contra tales habet Isaye quinto, verbū terrible, ve
qui potentes estis: ad bibendū vinum et vīti fortes ad mis
scendam ebrietatem. O quanta insipientia et stultitia Ebri
stianorū. Nam olim sancti homines sexus virtusq; suum san
guinem nō dubitaverunt, p Christo fundere diuersaque
mentra, et supplicia pati. Nec aut Christiani tēdecordata tur
pia etiam nullā delectationē ingerunt, ut scissuras fissuras
magnitudines superfluyas: longitudoes latitudines vestis,
et altiarum partium. Corporis ornamenti superflua et inania
Similiter voluptates corporis, et rancores mundi dimitte
re dubitant et nolunt, que dyabolus Christi, et eorum inimici
cū eis ingerit, quid si aliquid aduersi non īnis eius causa
pati debet, pauci pfecto cū eo maneret: qm̄ charitas valde
refriguit. Et nisi reāccēdat ppe est extincione, ad quā accē
dendā. Surgite omnes surgite vigilateq; maxie. Reges et
principes. Hec et alia mala re oppressionē hominū p exactio
nes idebitas dimittendo, pluralistas beneficiorū: et seculas
rūq; spaliū, monopolias negotiatorēs artifices Judices
iustitiā venindātes cātūq; curiosuz: ut figuratiū de ecclesia
dei de q; habet in extrauagāti. d. vi. et bone cle. c. docta. sc̄tor
extirpādo v̄l corrigēdo et melius reducēdo plebanos et alios
curatos ad residēndū spellendo: nō p allos em̄ talia debe
maxime
rent in meliorē ordine, reduci, n̄si p reges et principes sicut spiritua
factū fuit Piniue qđt facere ip̄i possint nosq; grato suscipe les.
gio implorandus est dñs deus et rogandus mō in codē cas
pitulo expresso. Qm̄ cor regis in manu dei: ad qđ eos ipsos
et nos adiunare dignet. christus Ihesus qui est benedictus
p eterna seculorū secula. Finis.

¶ Errata in primo quaternione. In primo folio.
In titulo in 4 riga nōnullorū p n̄nullis. In p̄fatione in 10
riga sit. p si. In 16 posite p positi. In 29 sapienter p sapiente
In scđo folio in parte dextra. In 5 insitum p insitum. In 7.
vides. p fides. In 8 e numero due dictioes. In 14 fine p sine
In tertio folio in parte sinistra. In 8 riga a fine coleme. p
coleme. In quarto folio i parte sinistra. In 5 riga. c. tertij.
zecenīe p dicenīe. In 4 a fine, dominus p tum,



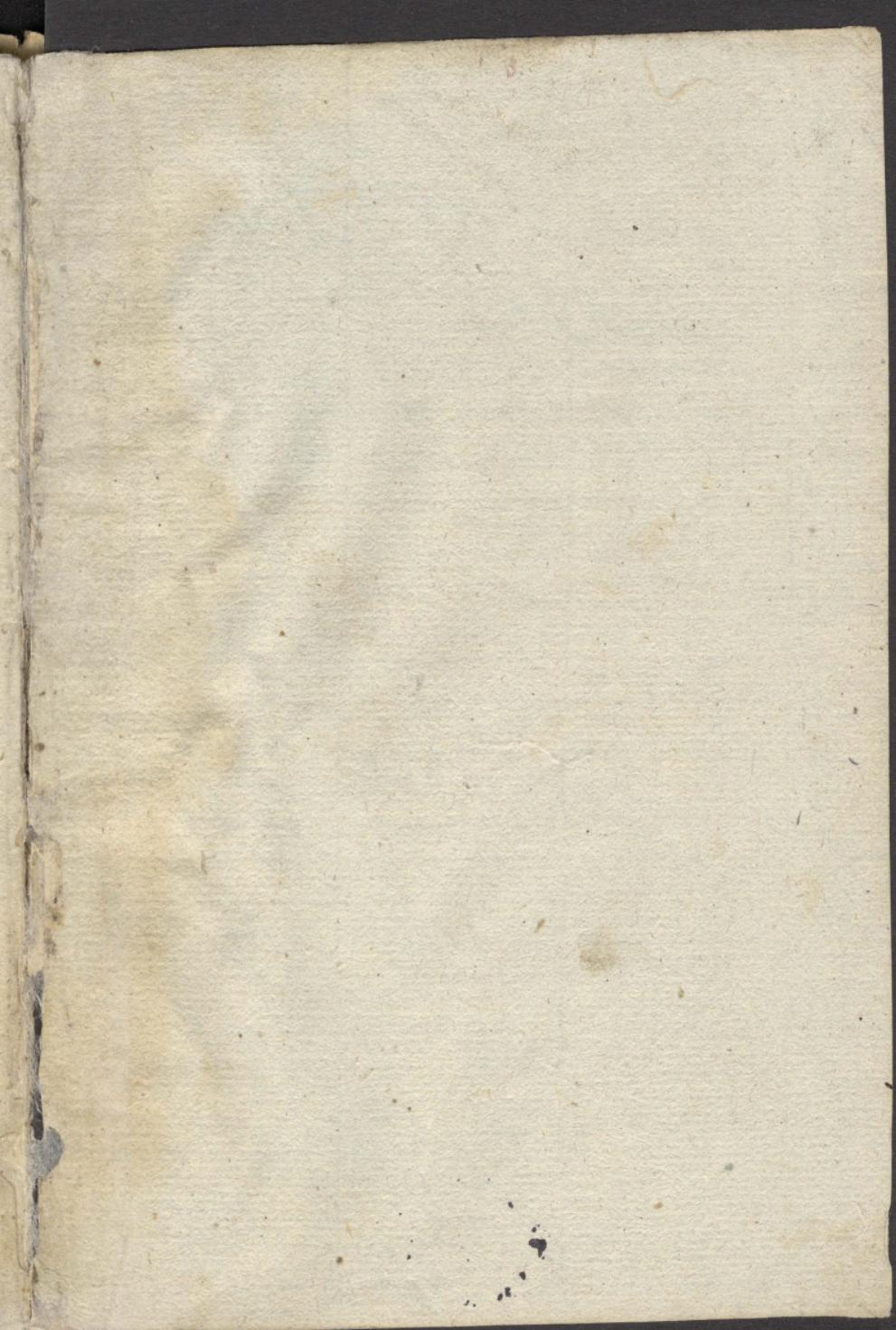
Datus is libellus in lucem, sub protectione dñi Ioseph
Christi cotius generis humani saluatoris.

Impressum Cracovise per FLORIANVM, ANNO.

1522.

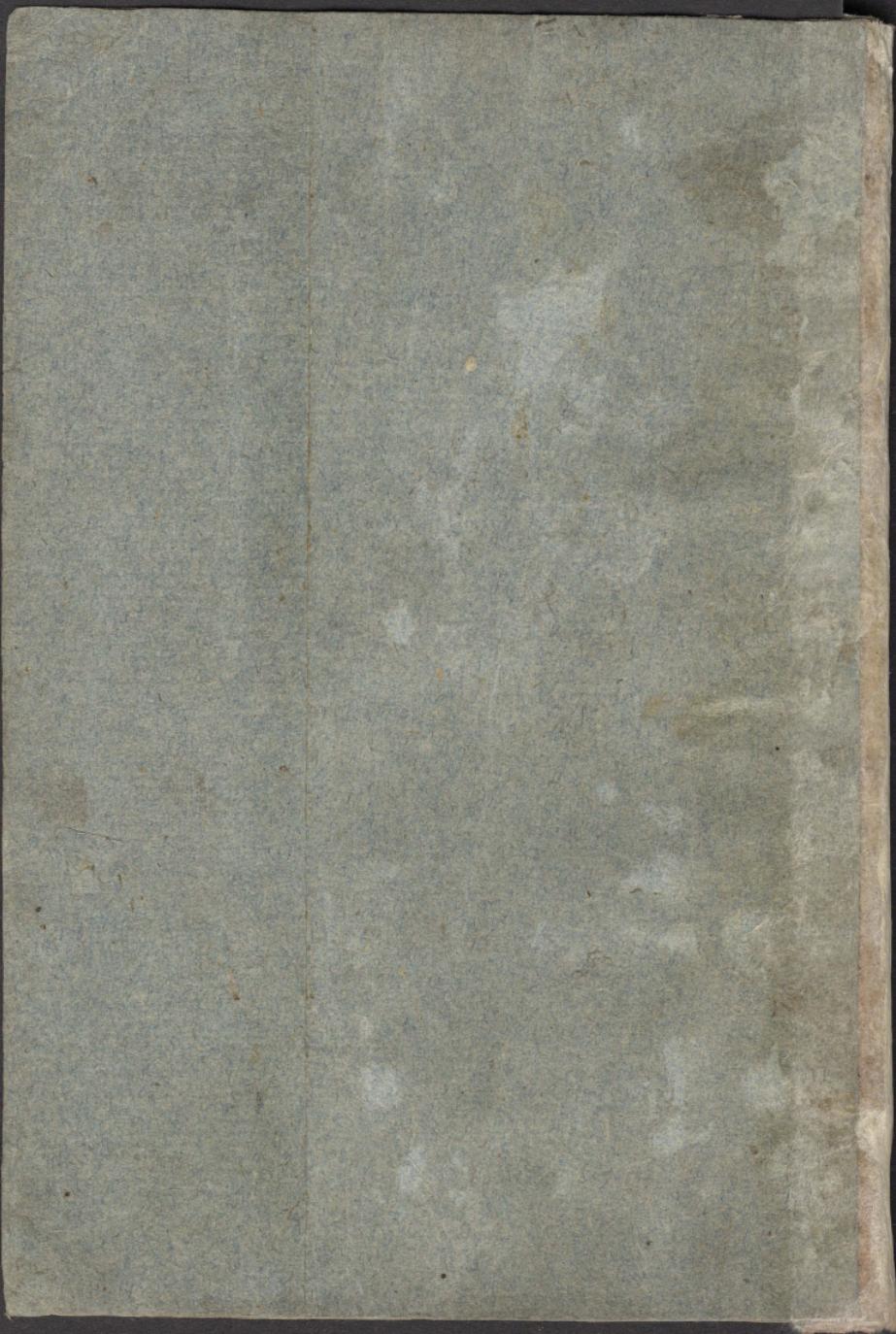
Prospice qui veniunt hos casus esse ferendos.
Nam levius ledit quicquid preudimus ante.

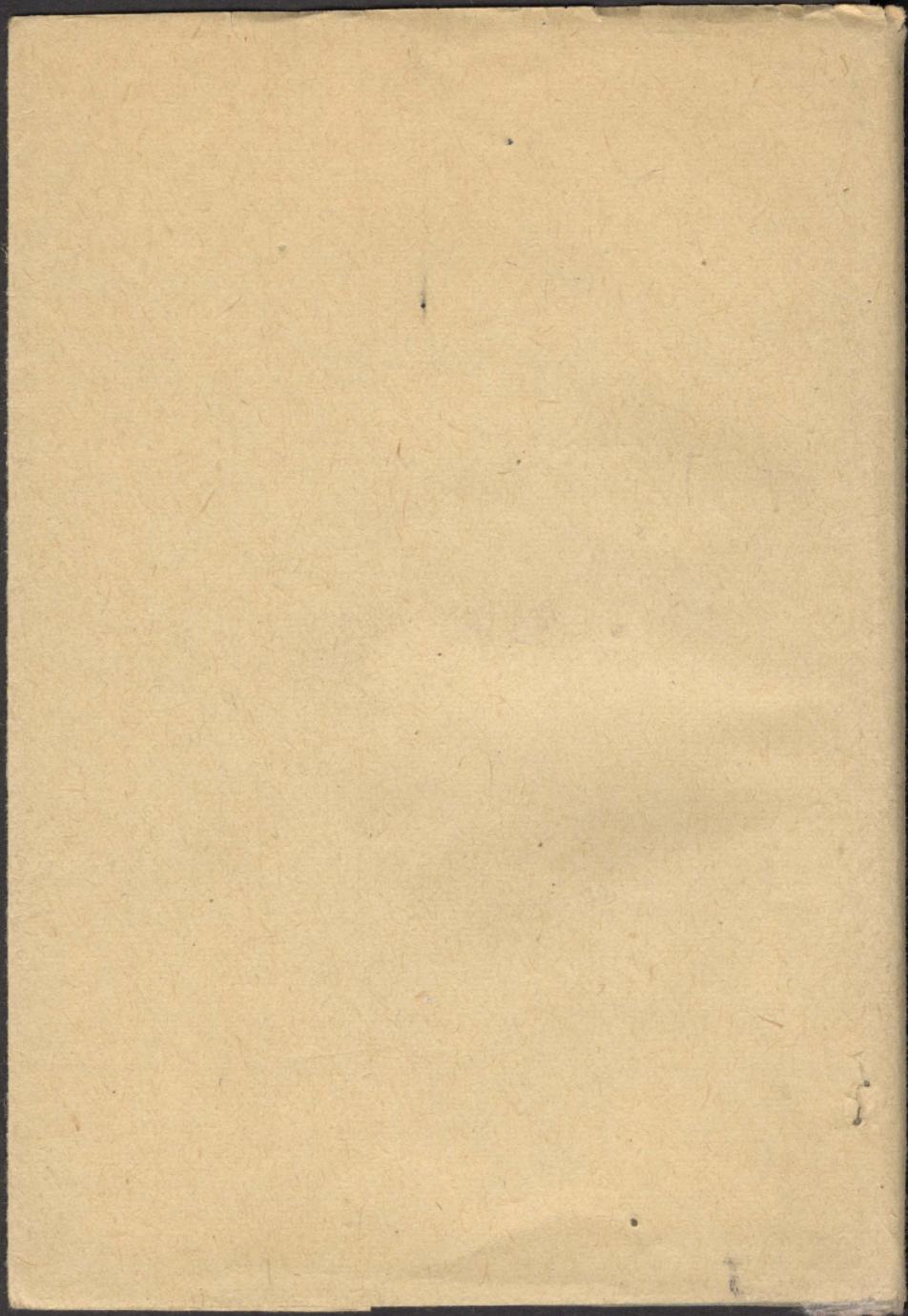




XVI, 34

1/65





XV

BRO

XVI WIEK

BROSZURY



